4.

ILLUSTRIUM AUCTORUM
DICTA
EXPENSA ET EMENDATA

IN LIBRO CUI TITULUS

PRIMORDIA
CORCYRAE.

TYPOGRAPHUS BRIXIANUS
LECTORI BENEVOLO.

NOvus quidam in hac Urbe literarum Græcarum Amator cum proxime præteritis Autumnalibus feriis ruri de more ageret, quod illi a Venatione, quam impense adamabat, supererat temporis, consilium iniit, evolvendo Libro, typis meis a paucis mensibus edito, cui titulus, Primordia Corcyræ, *insumere. Qua lectione ita repente captus est, ut Venationis quodammodo oblitus, amicis postea narraverit, sibi contra prorsus accidisse ac Venatori illi, de quo meminerat se legisse in Horat. l. 1. Od. 1.*

Manet sub Jove frigido
Venator teneræ conjugis immemor,
Seu visa est catulis cerva fidelibus,
Seu rupit teretes Marsus Aper plagas.

Itaque Librum illum postquam a fronte ad calcem semel iterumque diligenter perlegisset, adeo nec lassatus, nec satiatus recessit, ut potius se operæpretium facturum existimaverit, si locos inde, in quibus primi subsellii Scriptores, eruditionis fama celeberrimi, seu illustrantur, seu emendantur, excerperet, atque ex illis memorialem veluti libellum conficeret, unde sibi solidæ, & perspicacis Critices exempla præsto essent, ad quæ identidem pro re nata, scilicet pro studiorum suorum

ratio-

ratione confugeret. Eum libellum, multis hortantibus, ipse mihi tradidit, ut prælo evulgatus omnibus Græcarum literarum vere studiosis pateret. Accipe igitur, Lector benevole, eundem, quem tibi offero, & ex raro hoc Autumnalis otii fructu augurare, brevi jam ea tempora reditura, quibus, anno scilicet MDII. Aldus Manutius Romanus scribebat in Epistola præfixa novæ Editioni Stephani De Urbibus se magnam voluptatem cœpisse, quum intellexisset, IN URBE POPULOSISSIMA, NOBILISSIMAQUE BRIXIA PLURIMOS INCUMBERE LITERIS GRÆCIS. Ego certe officio meo non deero, & quoniam typorum meorum præcipua laus est, edendis EMINENTISSIMI hujusce Urbis ANTISTITIS lucubrationibus inservire, quemadmodum Ipse laboribus diu noctuque semper intentus, unus est (quod omnes miramur ultra modum) qui nullas ab iisdem sibi ferias indicit, ita ego pro virili parte conabor, ut tam egregiæ diligentiæ Typographi quoque Brixiani respondeat industria. Vale.

IN-

INDEX AUCTORUM

QUORUM DICTA EXPENDUNTUR. ET EMENDANTUR.

An-

Finis Indicis.

JOAN-

JOANNES HARDUINUS.

Pag. 10. Corcyræ nomen licet admodum vetus, nihilominus in Homero numquam prorſus reperitur: ac proinde memoria feſellit Joannem Harduinum in eruditiſſimo Opere, quod ſingularem priſcæ Geographiæ lucem affundit, inſcribiturque: *Nummi antiqui populorum & urbium illuſtrati*: ubi Corcyræos recenſens: *In nummis* (inquit) *ſemper* Κορκυραίων, *&* Κόρκυρα, *numquam* Κερκυραίων, *aut* Κέρκυρα: *tametſi vetus eſt nomen illud apud Homerum*. Adeo verum eſt, nomen hoc apud Homerum non legi, ut apud Strabonem lib. I. & lib. VII. ab Eratoſthene, & Apollodoro dicam ſcriptam reperiamus Callimacho Grammatico, quod Homericam Scheriam *Corcyræ* vocabulo expreſſerit. Qua de re ſuo loco --
Et Pag. 51. Corcyræarum antiquitatum ex Homero inveſtigationem ea imprimis diſcuſſio præcedere debet, qua conſtet, de Scheria, atque Phæacibus ab Homero narrata omnino accipienda eſſe de Corcyra, atque Corcyræis. Id ſiquidem, licet pro comperto haberi poſſe videatur ex priſcorum Auctorum teſtimoniis, quibus recentiores ultro adſtipulantur, a quibuſdam ex illis in controverſiam vocatum reperio apud Strabonem, ab illis nempe, qui Ulyſſis errores non circa Siciliam, atque Italiam, ſed in extimis magni Oceani partibus contigiſſe aſſeverabant. Hoc argumentum fuſe, & ſolide pertractavit Philippus Cluverius *Siciliæ Antiquæ capite poſtremo*, generatim vagationes illas, cujuſcemodi Homerus retulit, exponens. Idque ut facilius faceret, Virgilii Æneam ſemper cum Ulyſſe contulit, demonſtrans, ad nulla hunc ab Homero loca deductum, quin ad eadem poſtea appulſus narretur Æneas. At quæ ſpecatim ad Phæacas, & Scheriam pertinent, ſpecialem a nobis diſcuſſionem expoſcunt; ad quam, Euſtathio Scholiaſta itineris duce, jam ingredimur.

Quos communem de Ulyssis in interno mari erroribus sententiam apud Strabonem insectari dixi, hi sunt Eratosthenes, atque Apollodorus; iique, quod spectat ad rem nostram, Callimacho præsertim Grammatico obloquuntur, Calypsus insulam pro *Gaudo*, pro *Scheria* Corcyram accipienti. En Strabonis verba lib. I. Ἀπολλόδωρος δὲ ἐπιτιμᾷ Καλλιμάχῳ συνηγορῶν τοῖς περὶ Ἐρατοσθένη, διότι, καίπερ γραμματικὸς ὤν, παρὰ τὴν Ὁμηρικὴν ὑπόθεσιν, καὶ τὸν ἐξωκεανισμὸν τῶν τόπων, περὶ ὧν τὴν πλάνην φράζει, Γαῦδον, καὶ Κόρκυραν ὀνομάζει. *Ceterum Apollodorus Eratosthenem defendens, Callimachum reprehendit, quod, tametsi Grammaticus esset, tamen & contra Homeri institutum, & locorum in Oceano, circa quæ Ulyssem vagari facit, positionem, Gaudum, ac Corcyram nominaverit.* Et lib. VII. Καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις συγγνώμην εἶναι, Καλλιμάχῳ δὲ μὴ πάνυ, μεταποιουμένῳ γε γραμματικῆς, ὃς τὴν Γαῦδον, Καλυψοῦς νῆσον φησὶ, τὴν δὲ Κέρκυραν, Σχερίαν. *Ac ceteros quidem venia dignatur, dempto Callimacho; qui Grammaticum se professus, Gaudum tamen Calypsus insulam faciat, & de Corcyra Scheriam.* Diffiteri nequeo, plura ab Homero de Scheria dici, unde hujus ἐκτοπισμὸς seu ἐξωκεανισμὸς facile arguatur, cum ea insulæ cuidam, in extremo Atlantico sitæ, multo melius, quam nostræ ad Epirum conveniant. At exinde æqui rerum æstimatores non aliud se colligere posse putabunt, nisi Homerum Poetarum more veritatem sæpius sub involucris significasse. Luculentissimas Homeri hac in re vindicias affert idem Strabo laudatis libris, quarum summa hæc est: Ἅτε δὴ (ait ipse lib. I.) πρὸς τὸ παιδευτικὸν εἶδος ἀναφέρων τοὺς μύθους ὁ ποιητὴς, ἐφρόντισε πολὺ μέρος τἀληθοῦς, ἐν δ᾽ ἐτίθει καὶ ψεῦδος, τὸ μὲν ἀποδεχόμενος, τῷ δὲ δημαγωγῶν, καὶ στρατηγῶν τὰ πλήθη. *Enimvero Poeta fabulas ad morum formationem referens, veritatis magna ex parte rationem habuit, interdum tamen etiam mendacio adhibito; veritatem quidem amplectens, mendacio*

dacio

dacio autem demulcens, ac gubernans ducis instar multitudinem. Et paulo post: Ex μηδενὸς δὲ ἀληθοῦς ἀνάπτειν καινὴν τερατολογίαν, οὐχ Ὁμηρικόν. Προσπίπτει γὰρ, ὡς εἰκὸς, ὡς πιθανώτερον ἂν οὕτω τὶς ψεύδοιτο, εἰ καταμίσγοι τὶ καὶ αὐτῶν τῶν ἀληθινῶν. *Non enim Homericum est, nova fabularum portenta proferre, quæ a nullo vero dependeant. Verisimiliora nimirum videntur auditori, quæ is ita mentitur, ut vera falsis admisceat.* His consonat illud Lactantii *lib.* 1. *Institut. Non etenim res ipsas gestas finxerunt Poetæ: quod si facerent, essent vanissimi; sed rebus gestis addiderunt quemdam colorem.*

EZECHIEL SPANHEMIUS.

Pag. 11. Corcyræorum nummorum lectionem cum in iis (nam hujusmodi plures in præclaris extant cimeliarchiis) constanter servatam animadvertisset Vir alius Clarifs. Ezechiel Spanhemius, admiratione dignum in Observationibus ad Callimachum pag. 428. illi visum est, apud veteres Auctores Herodotum, Thucydidem, Strabonem, Dionysium Periegetam, & alios plerosque omnes, non Κόρκυρα, & Κορκυραῖος legi, sed Κέρκυρα, & Κερκυραῖος, nummis (ait ille) indubiæ fidei, ac vetustatis refragantibus. Unde infert, dubitare equidem haud licere, pro Κέρκυρα, & Κερκυραῖος, continuo Κόρκυρα, & Κορκυραῖος apud dictos Auctores reponendum esse. At Viri eruditissimi confidentiæ reprimendæ, ac opinioni exsufflandæ satis erit Eustathius Scholiasta *ad Dionysii versum* 494. ubi veterum Scholiorum, Historiarumque auctoritate utramque lectionem Κόρκυρα, & Κέρκυρα genuinam affirmat his verbis: Τὰ δὲ παλαιὰ (inquit) σχόλια καὶ πολλὰ δὲ ἱστοριῶν ἀντίγραφα ἐμφαίνουσιν ἀμφιβόλως ἔχειν παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὴν τῆς νήσου ταύτης γραφήν. λέγεσθαι γὰρ καὶ διὰ τοῦ ο Κόρκυραν. *Antiqua Scholia, ac plura Historiarum Exemplaria apertum faciunt, ancipitem esse hujus insulæ apud*

 vete-

veteres scripturam. Quippe per o etiam effertur Corcyra. Lectionem, Κέρκυρα, constanter usurpat ipse Scholiastes, quin firmius adhuc adstruit, dum ibidem observat, aliam nempe Κόρκυρα designandæ Corcyræ minori, seu Nigræ frequentius inservire. Ea hodie dicitur *Curzola*. Addo, Suidæ, Hesychii, Etymologici Magni Lexica ab omni mendæ suspicione vocem Κέρκυρα absolvere, quoniam in illis ea vox, aliæque inde derivatæ in syllabæ Κε censum veniunt, non vero in syllabæ Κο; ad quem spectarent, si germana nominis lectio non ε sed ο sibi vindicaret. Præterquamquod strages prorsus edenda foret in priscis exemplaribus, si ubicumque Κέρκυρα, & Κερκυραῖος legitur (quæ voces innumeris prorsus locis occurrunt) iis eliminatis, Κόρκυρα, & Κορκυραῖος reponendum foret. Eodem loco Spanhemius veterem aliam lectionem de Corcyra sollicitavit, at ibi quoque quam infeliciter, ne dicam audacter, patebit inferius. Fatale fuit præstantissimo Viro, & quidem in Opere admirandæ eruditionis, & quale hodie, ut quidam ait, vix sperare ab ullo mortalium audeamus, ad unum Callimachi versiculum, scilicet 156. *Hymni in Delum*, semel atque iterum pro veritate errorem obtrudere -- *Et Pag.* 196. Addimus, rationem a nobis susceptam pro retinenda tam numismatum, quam veterum codicum lectione, solidiorem nobis visam esse, postquam ad calcem Editionis Lipsiensis Pausaniæ adnotatas invenimus a Frid. Sylburgio quamplures scripturæ diversitates in locorum nomine efferendo, quas consuetudini unice tribuendas Vir doctus minime dubitat. Nonne & ipsa vernacula idiomata exhibent nobis sexcenta hujusce generis exempla (dicitur enim *Venezia* & *Vinegia*, *Firenze* & *Fiorenza*) nec propterea Eruditis in mentem venit, uni, seu alteri ex illis lectionibus bellum indicere? Quid vetat opinari, vocem Κόρκυρα unum fuisse ex Corcyræorum idiotismis, sicque numismata eam uni-

unice repræſentare, Κέρκυρα vero exterorum ſermone frequentius uſurpatam, ſicque in MSS. codicibus aut ſemper, aut fere ſemper apparere? In uno & altero ex eis nummis apparent apud Marmoram literæ TA K K. quæ nihil aliud ſignificant, quam τὰ Κέρκυρα, qua ratione Corcyræ nomen effertur in *Notitiis Eccleſiaſticis*, de quibus dictum eſt cap. III. Num propterea hanc etiam lectionem, quod numiſmatum teſtimonio firmetur, lectioni Κέρκυρα præferendam vellet Spanhemius? Haud equidem abnuo, magni faciendam Ezech. Spanhemii, licet ſæpius in hoc libello notati, Philologiam, tantaque erga ipſum, cum primum ſeverioribus literis operam darem, admiratione tenebar, ut anno 1710. menſe Decembri, cum ex Batavia in Angliam peregrinationum mearum, quas Eruditionis cauſa ſuſceperam, curſu deducerer, nihil mihi jucundius futurum fuiſſet, quam tantum Virum, Londini tunc temporis agentem, de facie cognoſcere, ejuſque alloquio frui; quemadmodum nihil mihi triſtius fuit, ſtatim ac in Britanniam deſcendi, quam ejuſdem obitum, qui paucis dumtaxat hebdomadis appulſum illum meum præceſſerat, intelligere; eoque poſtea gravius dolui, quo certius ex doctorum Virorum, quibuſcum in ea Urbe per tres menſes familiariter vixi, teſtimoniis mihi conſtitit, Ezech. Spanhemium, quamvis ex regii Legati munere, quo fungebatur, graviſſimis occupationibus diſtineretur, ita literarios congreſſus uſque ad poſtrema ſua tempora adamaſſe, ut literis unice deditus videretur. Memini, id mihi præ ceteris teſtatos fuiſſe Cl. Bentlejum, quem frequenter adibam, & Cl. Nevvtonum, quem apud Bentlejum ſemel iterumque reperi; Nevvtonum, inquam, illum, qui ſi alicui Cœlum terræ miſcere viſus fuerit, quod ſphæram ludricam in cœleſtem converterit, nemo tamen diffitebitur, eumdem Mathematicos noſtrorum temporum prætergreſſum fuiſſe juxta illud,

A terris quantum Cœli pater altus hiatus.

PLAU-

PLAUTI INTERPRETES.

Pag. 12. *Corcuram* etiam, seu *Cercuram* appellatam quandoque fuisse Corcyram nullus dubito cum ob facilem, & satis frequentem literularum illarum ad invicem permutationem, tum quod vocem *Cercurus* de genere navis utique Corcyrææ dictam apud Plautum inveniamus, videlicet Mercat. Act. 1. Sc. 1.

Ædificat navim Cercurum, & merces emit:

Ac Stich. Act. 2. Scen. 2.

Dum percontor portitores, ecquæ navis venerit
Ex Asia: negant venisse. Conspicatus sum interim
Cercurum, quo ego me majorem non vidisse censeo:
In portum vento secundo velo passo pervenit.

Operam perdunt, ni fallor, Plauti Interpretes, qui eam vocem aliunde derivant, quam a Corcyra insula, ab eximia nauticarum rerum scientia in primis commendata; ac multo magis frustra sunt, qui eamdem vocem, tamquam supposititiam, e Plauti Comœdiis explodunt. Retinenda omnino in Plauto lectio *Cercurus*, cujus originem clarius adhuc indicabit desinentia Κέρκυρες, qua Veteres pro alia Κερκυραῖοι usos fuisse, testatur Scholiastes Dionysii loco mox laudato. Contra vero corrigenda venit cum Samuele Bocharto, ubi supra, alia lectio in *Hesychii Lexico* verbo Σχερία. Nam ibi habetur, eo nomine primitus indigitatam fuisse insulam Καὶ ἡ κερά. Κέρκυρα restituendum quippe *Corcyræ*, non *tonsionis* Scheria priscum fuit nomen -- *Et Pag.* 88. De Navi, in Corcyræorum nummis expressa, dictum est supra; itidem de Cercuro, quod Corcyræi navigii genus esse, conjectando affirmavimus, licet compertum nobis sit, Plinium Historicum lib. 7. c. 56. scribere, Cercurum a Cypriis inventum esse, & Nonium cap. 13. n. 4. Gercurum appellare genus navis Asianæ.

AN-

ANDREAS MARMORA.

Pag. 17. De geſtis Phæacis, qui primus in Corcyræ inſula regnaſſe perhibetur, altum apud veteres Scriptores ſilentium. Quæ enim de eo Andreas Marmora *in Hiſtoria Corcyrenſi* commemorat, illorum Scriptorum teſtimonio vel omnino deſtituuntur, vel palam refelluntur. Scribit Marmora, certo conſtare, Phæacem juſtiſſimis legibus Corcyram diu gubernaſſe, atque incolis repleviſſe, quos ſive æqui principatus fama pellexerit, ſive Neptuni parentis potentia eo ex aliis inſulis transduxerit. De hoc poſtremo Euſtathium teſtem allegat. At nondum nec apud Euſtathium, nec apud priſcum ullum Auctorem locus aliquis occurrit, qui de diuturnitate, æquitate, potentia principatus a Phæace adminiſtrati nos doceat. Scribit pariter, Phæace regnante, Jaſonem, atque Argonautas Corcyram attigiſſe, cum tamen Argonauticarum rerum Scriptores illorum appulſum ad Alcinoi tempora referant, ut textus, cum de eo appulſu agetur, citandi apertiſſime comprobabunt. Demum quæ Plutarchus in vita Theſei ex Philocoro narrat de Nauſitheo, atque Phæace, e Salamine ad gubernationem navis adſcitis, perperam de Corcyræis principibus dicta autumat; & præterea narrationem ipſam Plutarchi admodum turbat. Cum Phæace Alcibiadem graviter contendiſſe, ſcribit idem Plutarchus *in vita Alcibiadis*. Phæacem, qui facundia ſua mortem, judicum ſententiis dictam, effugit, commemorat Ariſtophanes *in Equitibus*. Alius Phæax apud Thucydidem lib. v. cum duobus collegis ab Athenienſibus pro legato mittitur in Italiam, atque Siciliam. Demum occurrit mihi Phæax Diodori *Hiſtor.* XI. qui cloacas quasdam Agrigenti conſtruxit, ea operis excellentia, ut contigerit cloacas ab ipſo *Phæacas* nominati. Numquid hi omnes Phæaces ad

Cor-

Corcyræos pertinebunt? Numquid hi omnes Phæaces Corcyræ imperitarunt? Numquid hi etiam cum Phæace Neptuni filio confundentur?

JO. ALBERTUS FABRICIUS.

Pag. 19. Quemadmodum perpetuum Insulæ nomen, ut diximus, apud Homerum *Scheria*, ita populi illius incolæ perpetuo ab eodem *Phæaces* indigitantur. Præterea inter Homerica Poemata unum extitisse Φαιακὶς, *Phæacis*, inscriptum, idque in Latinam linguam Tuticanum convertisse, discimus ex duplici Ovidii epistola, scilicet XII. & XVI. *ex Ponto lib.* IV Namque priori loco Tuticanum alloquens, Ovidius ita inquit

Dignam Mæoniis Phæacida condere chartis,

Cum te Pierides perdocuere Deæ:

Et posteriori celebres Poetas recensens:

Et qui Mæoniam Phæacida vertit.

Hoc Poema unum idemque esse cum alio, in libello *de vita Homeri* commemorato, & *Phocais*, Φωκαΐς inscripto, suspicatus est Jo. Albertus Fabricius *in Biblioth. Gr. lib.* 2. *cap.* 2. ubi deperdita Homeri scripta enumerans, de Phocaide hæc habet: Φωκαΐς *Herodoto cap.* XVI. *sive legendum* Φαιακὶς *ex Ovidio* IV. *ex Ponto*. Id numquam in mentem venisset Clarissimo Viro suspicari, si tradita de Phocaidis Poemate in eo libello (quem plerique Eruditi Herodoto Halicarnasseo abjudicant) legisset. Ibi siquidem narratur, Homerum, cum Phocæam, relicta Cyma, contendisset, apud Thestoridem Ludimagistrum commoratum, non minorem illam tantum Iliadem scripsisse, sed Phocaidem quoque, ut ipsi Phocæenses affirmabant, quam postea, atque alia omnia Poemata sibi ab Homero communicata Thestorides, ex Phocæa Chium petens, pro suis evulgavit. Quam longe a Corcyra insula abest

Æo-

Æolidis ora, in qua Asiatica Phocis sita erat, tantum a veritate distare Fabricii conjecturam, probant narrationis illius verba, palam testantia, Phocaidem ab Homero in Phocide conscriptam, non quidem Phæacum, sed Phocæensium res complexam fuisse. Multo pronius fuisset Fabricio suspicari, pro ***Phæacida*** legendum apud Ovidium ***Phocæada***, quam apud Herodotum Φαιακὶς pro Φωκαὶς. Nolim tamen certo definire, Phæacidos Poema aliud quidpiam fuisse, quam partem illam Odysseæ, ubi, quæ Ulyssi in Phæacia contigerunt, narrantur. Animo scilicet recurrit, quod tradit Eustathius ***in Commentar. ad Iliad.*** 1. de Homeri Poesi in plures partes divisa, diversa argumenta complexas, unde hæ nomen suum dein traxere. Pariter Ælianus *Var. Histor. lib.* XIII. *cap.* XIV. prodit, Veteres Homeri Poemata, in certas olim partes distributa, cecinisse, ibique earum partium nomina subjicit; quo in catalogo ad Phæaciam spectantia ita designantur: *Alcinoi Apologi*. Alium hujusce generis catalogum paulo diversum, quam ab Æliano recitatus est, affert Leo Allatius ***De Patria Homeri cap.*** v. ubi non unum, sed tres titulos notat ad Phæaciam pertinentes, scilicet, ***Ulyssis profectio ad Phæacas***, ***Ulyssis accessus ad Alcinoum***, ***Eorum quæ Ulyssi apud Alcinoum contigerunt***, προδιήγησις, ***prænarratio***. Fuit igitur forte Phæacis Homerica, a Tuticano Latine versa, una ex illis partibus, in quas Homericum Poema dissectum sub diversis nominibus divisim recitabatur, ea ipsa, quæ amplum inferius pluribus capitibus argumenrum præstabit. Quæ tamen dissectio (ut hoc etiam notem) Homericorum Poematum simplicitati, atque unitati haudquaquam oberat. Nam omnes hæ partes ad unum quid reducebantur, scilicet in Iliade ad iram Achillis in Agamemnonem, in Odyssea ad Ulyssis reditum in Ithacam; contra quam, teste Aristotele in libro ***de Poetica***, duobus aliis Poematibus, nimirum ***Carmina Cypria***, & ***Ilias***

parva, accidebat, in quibus partes nimis multæ, exque parum inter se connexæ continebantur.

INTERPRES NOTITIÆ GRÆCORUM EPISCOPATUUM.

Pag. 21. Fœdius adhuc in hujus vocis *Phaacia* interpretatione hallucinatum reperio Latinum Interpretem *Notitiæ Græcorum Episcopatuum*, Imperatori Andronico Palæologo Seniori tributæ. Nam ubi legitur Κέρκυρα ἡ Φαιακία, postremum hoc vocabulum pro recenti habuit, perinde ac si quæ antiquitus *Corcyra* vocabatur, multo postea, temporibus nimirum Andronici illius Imperatoris, *Phaacia* vulgo vocitaretur. Ita enim ea verba interpretatur: *Corcyra, nunc Phaacia.* Additamentum illius verbuli *nunc* nec Græcus textus requirit, nec patitur res ipsa; quippe *Phaacia* vetustum admodum Corcyræ nomen, quo illius *Notitiæ* auctor eam a Corcyra Minori distinctam voluit. Hoc eodem errore in aliarum etiam vocum interpretationibus lapsus est prædictus Interpres, vetera vocabula pro novis obtrudens, quod ubique *nunc* de suo addiderit. Apposuit *Notitiæ* auctor verbulum illud, quotiescumque veteri urbis nomini vulgare adjunxit, & recens. Interpres vero absque ullo discrimine nusquam verbulum illud non inseruit.

EDITORES PRÆDICTÆ NOTITIÆ.

Pag. 22. Mirandum valde, tam grave sphalma minime advertisse doctissimum Virum Jacobum Goarum, etsi *Notitiam* illam ad calcem *Georgii Codini Curopalatæ*, ac alias plures ejusce generis, non quales Junius Gretserus, & Carolus a S. Paulo ediderant, sed suo labore locupletatas, ac defæcatas evulgare profiteatur. Emmanuel Schelstratius *Tom.* 2. *Antiquit.*

quit. in Append. ad Opus Geographico Hierarchicum Expositionem Andronici itidem evulgans, ibidem in marginalibus quibusdam Notis Goari diligentiam superare sibi visus est, quod Græcum textum cum Latina interpretatione accuratius, quam ille, comparaverit. At ea diligentior collatio minime eum vitiosi illius additamenti admonuit; quin ipsum pro legitimo habens, in *Indice Operis* ita notavit: *Corcyra, postea Phæacia*. Falsæ huic interpretationi explodendæ, si cetera testimonia haud suppeterent, satis esset Suidas in *Lexico*, apud quem verbo Κέρκυρα hæc habentur: Κέρκυρα ἡ νῆσος τὰ νῦν λεγομένη, Φαιακία πρότερον ἐκαλεῖτο, χώρα τῶν Φαιάκων, *Corcyra insula nunc dicta, Phæacia prius vocabatur, regio Phæacum*. Prædictæ Expositionis Editores in errorem illum induxit, quæ ad eam legitur, hujuscemodi epigraphe: Ὅσαι τῶν πόλεων μετωνομάσθησαν εἰς ὕστερον, *Quæ urbes nomen ultimo mutaverunt*; unde pronum fuit illis existimare, omnes urbes, in eo censu relatas, veteri primum, dein novo nomine designari, quamvis frequens in Græco textu verbuli *nunc* omissio, & res ipsa opinationi illi palam refragentur. Anonymi catalogum Græcum urbium, quæ nomen mutarunt, paulo diversum a memorato, exhibuit Anselmus Bandurius in *Notis ad Constantinum Porphyrogenitum* e codice recenti MS. Baluziano. Ibi quoque legitur Κέρκυρα ἡ Φαιακία, *Corcyra Phæacia*. Alium Leo Allatius *in Notis ad cap.* XXIV. *Georgii Acropolitæ*, atque inde Joannes Hudsonus *in Append. Tom.* IV. *Geograph. Græcor. Minorum*. At a nemine observatum video, in iis catalogis quasdam urbes referri cum sola veterum nominum appositione. Catalogum, cui omnino conveniat allata epigraphe, non alium reperio, quam editum ad calcem *libri* I. *Constantini Porphyrog. de Thematibus*, cum nulla urbs in eo recenseatur, quin ejus nomina, vetus primum, deinde novum exprimantur.

JOSUA BARNESIUS.

Pag. 23. Demum censoriam animadversionem meretur notula ab Josua Barnesio in Cantabrigiensi Homeri Editione ad verbum Σχερίη, quod legitur initio libri VI. apposita his verbis: *Scheria, quæ post Phæacia, nonnullis Corcyra, Herodoro Oasis, ut Photius Biblioth.* Oasis, quam Olympiodorus in *Photii Biblioth. num.* LXXX. ab Herodoro *Phæacidem* nominatam scribit, ad Ægyptum spectat, ut ex ipsius Olympiodori verbis ibi relatis certo certius constat, ac propterea nihil illi cum Corcyra nostra commune. Unde bene adnotatum in margine ad illum Photii locum: *Alia est Homeri* Φαιακία, *quæ ceteris Corcyra dicitur*. Ne quid dissimulem, gravis mihi suberitur suspicio, ne Homericum Phæacidis Poema, de quo supra, potius ad Phæacidem hanc Ægyptiam, quam ad nostram pertineat. Siquidem nobilissimis urbibus ambitiosa contentione Homerum sibi civem exoptantibus, cum potiori jure ex multorum Veterum auctoritate adsciscere sibi videntur Thebæ Ægyptiæ, Oasi illi vicinæ. Hanc propterea valde verosimile fit, dignam curis suis Poetam reputasse, cetera ob aeris temperiem, soli ubertatem, aliaque hujusmodi bona, unde prisci Scriptores eam commendant, beatorumque insulam vocat Herodotus in *Thalia*, dignissimum Homerici carminis argumentum. Si vero præeunte Leone Allatio in libello *de Patria Homeri*, hunc Ægyptium ortu fuisse, negare libeat, non ideo prædicta suspicio omnis evanescet. Negari siquidem nequit, Homerum, quemadmodum & plures Græciæ Sapientes, ad Ægyptios commeasse, multaque ex eis delegisse arcana, secretiorisque doctrinæ mysteria hausisse, ut adnotavit Diodorus *Biblioth. lib.* I. ac alii multi, utque in laudato Opusculo Allatius ipse fatetur. Phæacia autem nostra neque ortu, neque hospitio Homeri gloriari valet.

JA-

JACOBUS GRONOVIUS.

Pag. 28. Perquirendum hic venit, ubinam locorum sita fuerit Hyperea. Cui indagationi quoniam maxime conferunt, quæ de Hyllo Hyllensium in Illyrio rege, Corcyræ, dum ibi Nausithous imperaret, ab Hercule & Melita procreato, narrat Apollonius *Argonautic.* IV. juvat ea præmittere; unde etiam discimus, Phæacas ab Hyllo, annuente Nausithoo rege, congregatos, Hyllensium regnum condidisse. Ita vero Apollonius:

Οὐ μὲν ἔτι ζώοντα καταυτόθι τέτμον ἄνακτα
Ὕλλον, ὃν εὐειδὴς Μελίτη τέκεν Ἡρακλῆϊ
Δήμῳ Φαιήκων.

Nec tamen amplius viventem ibi invenerunt regem
Hyllum, quem formosa Melite peperit Herculi
Populo Phæacum.

Hic Apollonii locus si Jacobo Gronovio innotuisset, nequaquam in *Thesauro Græc. Antiq. Vol.* I. ad Hylli gemmam ita pronunciasset: *id notabile, quod caput id cingatur diademate, quum Hyllus rex legatur nuspiam.* Legitur enim Hyllus rex in Apollonio. Qui si Gronovium latuit, cum certe latere non debuit Hyllus Heraclida, regibus & ipse accensitus, ab Apollodoro, Herodoto, Diodoro, Strabone, aliisque commemoratus.

PHILIPPUS CLUVERIUS.

Pag. 31. Hæc omnia accuratissime, quantum in maxima rerum obscuritate licet, more suo Vir præstantissimus. Cum quibus minime video quomodo cohæreant, quæ ipse de Phæacibus tradiderat ejusdem Operis (*Sic. Ant.*) lib. I. cap. 2. ita scribens: *Universa igitur insula* (*Sicilia*) *quondam genus*

tulit

tulit Gigantum: qui in diversos populos, sive familiarum corpora fuere divisi; ex quibus memorantur antiquis Scriptoribus Cyclopes supradicti, atque Phæaces. Adeo a Gigantum familia, ab eorum institutis, ingenio, & moribus aberant Phæaces, ut ex hac ipsa dissimilitudine, quemadmodum gens impia Gigantum θεομάχοι, *Diis infensi* dicebantur, ita Phæacas ἀγχιθέως semel atque iterum vocaverit Homerus *Odyss. lib.* v. *& lib.* xix. quam vocem Hesychius *in Lexico* post veteres Scholiastas interpretatur: εὐδαίμονας καὶ ἰσοθέως, *beatos, & Diis æquales*. Eademque dissimilitudo comparationem illam peperit, qua *Odyss.* vii. ita Diis proximi dicuntur Phæaces, quemadmodum sibi invicem prope sunt Cyclopes, atque Gigantes:

...... ἐπεί σφισιν (θεοῖς) ἐγγύθεν εἰμὲν,
Ὥσπερ Κύκλωπές τε, καὶ ἄγρια Φῦλα Γιγάντων
...... *quoniam ipsis proximi sumus,*
Veluti Cyclopes, & ferum genus Gigantum.

inquit Alcinous de Phæacibus suis. Quam comparationem Didymus ad hunc locum, & Eustathius *ad* v. *Odyss.* tali ratione interpretantur: Ὡς εἰσιν ἀλλήλων ἐγγὺς Κύκλωπές τε, καὶ Γίγαντες, ἤτοι κατὰ γένος, ἢ κατὰ τόπον, ἢ κατὰ ἀδικίαν, οὕτως καὶ ἡμεῖς θεοῖς πλησίον κατὰ δικαιοσύνην. *Quemadmodum sibi invicem prope sunt Cyclopes, atque Gigantes, sive genere, sive loco, sive nequitia, ita & nos Deos contingimus justitia.* Hæc Didymus, & paria ferme habet Eustathius; qui præterea illius comparationis rationem ex adducto in medium exemplo clarius adhuc explicat *ad Odyss.* vii. eam ita intelligendam scribens: Ὡς εἴ τις εἴποι, τόσον εἶναι Σωκράτην ἐγγύθι τῷ Πλάτωνι κατ' ἀρετὴν, ὅσον Ἄνυτος καὶ Μέλιτος ἀλλήλοις κατὰ κακίαν, *Veluti si quis diceret, Socratem ita virtute Platoni proximum, quemadmodum Anytus, & Melitus sibi invicem pravitate.* Insuper Cluverii assertionem apertissime refellunt Homerici versus paulo ante laudati, ubi Phæaces a Nausithoo ex Hyperea

in

in Scheriam deducti dicuntur, quod iis infesti essent superbi Cyclopes; quos versus adeo Cluverius non ignoravit, ut integros semel, iterum, ac tertio Graece, ac Latine in eo Opere exscripserit, & iis, quaecumque de Hyperea tradit, superstruxerit. Huc etiam trahi possunt alii Homeri versus, itidem superius recitati, ubi Eurymedon, Nausithoi avus, Gigantum domitor appellatur. Demum cum Apollonii Scholiastes ad illud *Argonaut.* IV.

.... ὡς δὲ αὐτοὶ

Αἵματος οὐρανίοιο γένος Φαίηκες ἔασι.

.... *sicque & ipsi*

Sanguinis cælestis genus Phaaces sunt.

prodat, Acusilaum, & cum Acusilao Alcæum scribere, e guttis, ex famigetata illa Cœli exsectione in terram delapsis, Phæacas procreatos fuisse, alios vero testari, non Phæacas, sed Gigantes inde ortum suum habuisse; in promptu est deducere, Phæacas nostros alios omnino habendos a Gigantibus.

ABRAHAMUS BERCHELIUS.

Pag. 33. Non omittimus adnotare, Phæaciæ Hypereæ meminisse Stephanum *de Urbibus*, apud quem in voce Αργος, post enumerata decem loca ita nuncupata, undecimum recensetur: Η Φαιάκων Υπέρεια, *Phæacum Hyperea*; pariter Hesychium his verbis: Υπέρεια ἡ τῶν Φαιάκων πόλις, *Hyperea Phæacum urbs*. Ex quo Stephani loco innotescit, *Argos* etiam nomine donatam fuisse Corcyram. Qui Stephanum integro, & eximio commentario illustravit, Abrahamus Berchelius, dum asserit, non alios veteres Scriptores præter Stephanum hoc Argos nominasse, fallitur utique; nam illud nominatum mihi occurrit ab Eustathio Dionysii Scholiasta, non quidem in eo Scholio, ubi undecim hac appellatione seu urbes, seu

seu loca designata fuisse tradens, postquam binas recensuit, Thessalicam nimirum, & Amphilochicam, de ceteris siluit, quodque unice præ oculis habuit Berchelius: sed in alio Scholio ad vers. 494. ubi ita legitur: Κέρκυρα, ἡ ϗ Φαιακία καλεμένη, ϗ Σχερία, ϗ Δρέπανον, ϗ Ἄργος, *Corcyra, & Phæacia dicta, & Scheria, & Drepanon, & Argos*.

PHILIPPUS CLUVERIUS, ET CHRIST. CELLARIUS.

Pag. 36. Cononis Opusculum, continens Narrationes quinquaginta e variis Veterum scriptis collectas, alium exhibet Alcinoi fratrem, Homero, ejusque Scholiastis, aliisque veteribus Scriptoribus prorsus innominatum, videlicet Locrum, & de hoc plura habet, non aliunde cognita, in Narratione tertia, quam ex *Photii Bibliotheca numero centesimo octuagesimo sexto* juvat exscribere Latine redditam: *Phæaces autem insulæ (Corcyræ) rege mortuo, liberi ejus Alcinous, & Locrus inter se dissidentes, ita tandem convenerunt, ut Alcinous quidem Phæacidi imperaret, Locrus vero pretiosas opes mobiles, partemque populi auferens, regione excederet. In Italiam igitur hic adnavigans, a Latino Italorum rege hospitio acceptus est, qui filiam quoque suam Laurinam eidem nuptui dedit: qua etiam ex causa Phæaces Italicos hosce Locrenses in cognatos adsciverunt. Accidit deinde, ut Hercules eadem tempestate Geryonis boves, quotquot erant pulcherrimæ, ex Erythia abigens, in Italiam adveniret, atque a Locro humaniter hospitio exciperetur. Has itaque Latinus boves cum, filiam invisens, forte aspexisset, cupiditate ductus, & ipse abegit. Qua re cognita, Hercules telo ipsum trajectum occidit, bovesque recepit. Locrus ibi Herculi metuens ne quid gravius forsitan a Latino pateretur (qui excellente erat & animo, & corpore) mutata veste, in hospitis auxilium egressus*

sus

sus est. Hercules vero currentem ipsum intuitus; aliumque esse ratus, qui subsidium ferre Latino maturaret, misso jaculo, interimit. Ubi tamen postea rem cognovit, amicum luxit, ac justa illi persolvit; vitaque cum decessisset, populo apparens, urbem in Italia condere eodem loco jussit, ubi Locri sepulchrum fuit. Hinc nomen urbi manet, quæ vel ipso sui nominis vocabulo Locrum honorat. Quod Alcinoo Phæacem, non vero Nausithoum, Conon parentem tribuit, illi quidem convenit cum Diodoro Siculo *Histor. lib.* IV. de Phæace ita scribente: Φαίαξ, ἀφ' οὗ τοὺς Φαίακας συνέβη τυχεῖν ταύτης τῆς προσηγορίας. Φαίακος δ' ἐγένετο Ἀλκίνοος. *Phæax, unde Phæacas sortiri hanc denominationem contigit. Phæacis autem filius Alcinous*. Dissentit vero ab Homero, ut patet ex versibus mox laudatis. Dein Latinum Italorum regem ab Hercule interemptum, & Laurinam, seu Laviniam ejus filiam Locro desponsam narrans, nimis quam dissentit a veteribus Romanarum Antiquitatum Scriptoribus, qui Latinum regem in bello contra Rutulos occisum, ejusque filiam Laviniam Turno prius pactam, Æneæ postea collocatam concorditer produnt; quem dissensum a nemine recentiorum Scriptorum, qui Romanas Antiquitates accuratius investigarunt, animadversum reperio. Discrepat demum a priscis Geographis, atque Scholiastis, qui urbi *Locris*, in extrema Italia haud procul a Sicilia sitæ, scilicet in sinu Bruttio, qui & Locrensis a celeberrima illa urbe dicebatur, originem, ac nomen accersunt a priscis Locris, sive Ozolis apud Ætoliam, sive Epicnemidiis apud Euboeam; contra vero Conon Locri Phæacis sepulchrum urbi illi originem præbuisse, & nomen affirmat. Neque alterum hunc dissensum, notatu certe dignum, ab aliquo recentiorum Geographorum observatum adhuc reperi; non equidem a Philippo Cluverio, qui de Locris multa habet *Ital. ant. lib.* IV. *cap.* XV. neque a Christo-

phoro Cellario *Geogr. ant. lib.* 2. *cap.* IX. ubi de Locris multa disserit. Utrumque autem inter priscæ Geographiæ illustratores principem locum tenere, pro comperto habent quilibet rerum harum studiosi. Quænam fides Cononis Narrationibus adhibenda sit, non inquiro; nec de hoc Photius quidquam affirmat, dumtaxat de earum stylo judicium proferens, & prætcrea Scriptoris, seu potius Collectoris ætatem indicans, dum tradit, Opusculum illud Archelao Philopatori regi inscriptum fuisse, quem Augusti temporibus regnasse, ex Dione, Strabone, & aliis colligit Gerardus Joannes Vossius *de Histor. Græc.* in ipso libri primi fine.

WOLF. LAZIUS, ALIIQUE ANTIQUARII.

Pag. 39. Ne tamen recitata (*Cononis*) Narratio fabularum censui adscribatur, commode mihi occurrit Corcyræorum nummus in *Græcia ant.* Wolfangi Lazii cum navi (quo insigni Corcyram in moneta usam novimus) & ex alia parte cum spica, ac capite coronato, necnon literis ΜΕΤΑΠ. scilicet Μεταποντίνων, ut pronum est unicuique cum Joanne Harduino, & Huberto Goltzio, alios Metapontinorum nummos referentibus, interpretari. Porro ea Corcyræorum, ac Metapontinorum in eodem nummo conjunctio colligendi ansam præbet, aliquam inter utrumque populum societatem intercessisse; quam existimare licet inde profectam, quod sicuti Locri, ita & Metapontini, iis finitimi, Corcyræorum cognati haberentur ob Locri Phæacis ad illas partes accessum juxta allata Cononis verba: Ὡς συγγενεῖς, Φαίακες Λοκρὺς τὺς ἐν Ἰταλίᾳ προσεποιῦντο, *Adeo ut Phæaces Italicos hosce Locrenses in cognatos adsciverint.* Hanc prædictæ conjunctionis causam conjectando afferimus, nec aliam nobis suggerunt Harduinus in Opere, etsi admodum diligenti, *Num-*

mi

mi popul. & urb. illustrati, neque Goltzius in Opere *de re nummaria*, Græcis numismatibus refertissimo, neque demum Andr. Marmora, quamplures Corcyræorum nummos in *Histor. Corcyr.* proferens, cum nemo ex his allati nummi meminerit. Lazius autem, contentus ex eo collegisse, Corcyram navis insigne in moneta usurpasse, nihil præterea ad inscriptionem illam METAΠ. observavit. Porro spica, quæ in eo nummo apparet, passim in Metapontinorum nummis effingebatur ad denotandam agri illius ubertatem — *Et Pag.* 163. De Locris, quod Phæacas pro cognatis haberent, dictum est cap. v. Nunc vero addimus, a Cononis narratione ibi recitata haud obscure discrepare Scholiasten Theocriti, dum ad illud *Idyl.* 4.

Αἰνίω τάντε Κρότωνα. καλὰ πόλις ἤ Ζάκυντος.

Καὶ τὸ ποταῷον τὸ λακίνιον,

hæc habet: Αλκιμος καὶ Κρότων Αἰακȣ̃ υἱοί. ὁ μὲν ἐβασίλευσε Κορκυραίων, ὁ δὲ ἐν Σικελίᾳ ἔκτισε Κρότωνα. Et infra: τὸ λακίνιόν, ὅτι τȣ̃το ἀκρωτήριον ἀπό τινος λακίνȣ Κερκυραίȣ τοῦ ὑποδεξαμένȣ Κρότωνα φεύγοντα. De hoc Scholio legendus Holstenius *ad Stephan.* in λακίνιος. Legendus etiam Polybius *Hist. lib.* XII. ubi de Italicorum Locrensium deductione Aristotelis, & Timæi narrationes referens, asserit, ipsis fœdera cum Locris, qui Græciam habent, nullo umquam tempore fuisse; unde minus mirari debemus, ex recitata apud Photium Cononis Narratione eosdem pro sociis, & agnatis suis agnovisse Corcyræos.

JACOBUS GRONOVIUS.

Pag. 45. Celebratissima hæc Argonautarum expeditio per inde ac si Jacobo Gronovio minime comperta fuisset, asserit hic in Volumine superius laudato *ad Corcyra gemmam*, quam

exhibet, Alcinoum per Ulysis navigationem inclaruisse; Corcyræque insulæ notitiam, & appellationem tunc temporis exortam primum fuisse, aut ad Græcos pervenisse. Satis enim celebres, & claros Alcinoum, & Corcyram Græcis reddere valuit Argonautica, quæ eam Ulyssis præcessit, navigatio, toties a Poetis, & Historicis decantata, & ab Astrologis cœlo donata. Ibidem Gronovius magna confidentia Alcinoum Phæacis filium facit; quem tamen a Nausithoo genitum dum diserte memorat Homerus, hujus auctoritas postulat, ut aliqua sui dicti ratio habeatur. Demum quo jure scripserit Gronovius, generosum, & splendidum Corcyræ civem, Andream Marmoram, integro, & elaborato Opere Insulæ illius historiam prosecutum esse, præcedentia jam indicarunt, & subsequentia apertius ostendent, quod spectat ad lucubrationis illius diligentiam, in contexendis fabulis utique maximam.

JOSEPH SCALIGER, ET DIONYS. PETAVIUS.

Pag. 49. At prænotatum volo, vexatam adeo inter veteres, recentesque Chronologos de Argonautarum expeditionis epocha controversiam plurimum lucis accipere ex Alcinoi, & Aretæ temporibus. Cum in ea etenim inciderint tam expeditio illa, ut ex præcedenti capite constat, quam Ulyssis post Trojæ eversionem errores, ut constat ex præsenti, consequitur, inter utramque epocham non multos admodum annos intercessisse. Satis proinde mirari non possum, eximium Chronologorum par, Josephum Scaligerum, & Dionysium Petavium, prædictæ profectionis epocham magno studio investigantes, ad alia omnia animum convertisse, præterquam ad Alcinoi, & Aretæ ætatem

tem; qua tamen ad illam ſtatuendam certius nullum monumentum afferre potuiſſent. Videndus Scaliger in *Animadverſion. in Chron. Euſeb. ad annum Abr. DCCLVI.* & Petavius *Ration. Temp. par.* 2. *lib.* 11. *cap.* IX. Hic Argonautarum tempora exſculpere conatus eſt ex annis regni Priami; ille ex ætate Herculis, Circes, & Aſcalaphi. Utrique autem ante oculos imprimis eſſe debuerant Alcinous, & Areta, Argonautas primum, dein Ulyſſem in Corcyra excipientes; quorum videlicet nomina non una tantum vice, non obiter exhibent Argonautici Scriptores, atque Homerus, ſed ſexcenties commemorata vel invitis obtrudunt. Ut autem hi Argonautis, & Ulyſſi e Troja reduci σύγχρονοι eſſe potuerint, oportet priorem epocham a poſteriore abſuiſſe non quidem per ſeptuaginta novem annos, quemadmodum ſenſit antiquus Chronologus apud Clementem Alexandr. cui Jacobus Capellus ſubſcribit, proxime accedente ad eum calculum Euſebio in *Chron.* ut ex utraque Editione, Scaligerana ſcilicet, & Pontacena patet; ſed per quadraginta ad ſummum, quæ Petavii ſententia eſt, aut per viginti plus minuſve juxta Scaligeri ſententiam. Eas tamen ſupputationes dum prædictis dumtaxat fundamentis docti illi Viri ſuperſtruxerunt, firmiori utique deſtitutas repræſentarunt. Præterquam quod Petavianum fundamentum prorſus ruinoſum cenſeri debet. Namque quadraginta annos Priami regno tribuens tam loco citato, quam ejuſdem Operis *par.* 1. *lib.* 1. *cap.* x. teſtem adhibet parvæ Iliados Scriptorem, a Michaele Neandro editum, quem Eruditi omnes norunt ſuppoſititium, ac propterea nullius auctoritatis. Quocirca omni etiam auctoritate caret laterculus regum Trojanorum, ex eodem illo Scriptore a Petavio expreſſus.

JOS.

JOS. BARNESIUS, ET ALII HOMERI INTERPRETES.

Pag. 57. Rursus quod *Odyss.* XIII. Phæaces Ithacæ portum subjisse dicuntur πρὶν εἰδότες, *cum antea scirent*, ad hunc locum ita Eustathius: πόθεν δὲ εἰδότες ἢ πῶς, οὐ φησιν ὁ ποιητής· ἀλλ' ἀφίησι νοεῖν, ὅτι οἴδασιν, ὡς εἰκὸς, Φαίακες, Κερκυραῖοι ὄντες Ἰθακησίοις γείτονες. Τοῦ γὰρ ἐκτοπισμοῦ πλάσματος ὄντος, ἀληθές ἐστι τῆς κατὰ Φαιακίαν Κεφαλληνίας οὐ πολὺ ἀπέχειν τὴν Ἰθάκην. *Unde autem, aut quomodo scirent, Poeta non dicit; at intelligere sinit, Phæacas, ut credibile est, scivisse, utpote Corcyræos Ithacensibus proximos. Etenim cum* ἐκτοπισμὸς *figmentum foret, id verum est, Ithacam non multum abesse a Cephallenia, quæ juxta Phæaciam sita est.* Latini Homeri Interpretes sensu, ab allata Eustathii interpretatione prorsus alieno, vertunt τὸ, πρὶν εἰδότες: *priusquam scirent*, ut legitur etiam in Josuæ Barnesii Editione. Subdit Eustathius: πάνυ πιθανῶς ἐνταῦθα ἐῤῥέθη τὸ, πρὶν εἰδότες, ἵνα εἰκοτολογηθῇ τὸ ἐν νυκτὶ τολμῆσαι τοὺς Φαίακας ἐπεῖξαι κατὰ τῆς χέρσου κώπαις ὅλαις τὴν νῆα. *Valde probabiliter hic dictum est, cum antea scirent, ut veri similitudinem consequatur, Phæacas ausos fuisse noctis tempore navim ad terram solis remis impellere.*

EZECH. SPANHEMIUS, ET ANNA DACERIA.

Pag. 81. Eadem (Minerva) ad Ulyssem, de Alcinoi ædibus interrogantem, loco citato:

..... ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω·
Μηδέ τιν' ἀνθρώπων προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε:
Οὐ γὰρ ξείνους οἵδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται,
Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι.

... *ego*

. . . . ego enim viam monstrabo;
Neque quemquam hominum alloquere, neque interroga.
Non enim hospites hi clementer homines suscipiunt,
Neque curantes amplectuntur, quicunque aliunde venerit.

Discrimen inter principes, & populum Phæaciæ recte animadverterunt Homerici Scholiastæ, Didymus, & Eustathius; quorum prior ad verba, οὐ γὰρ ξείνους, ita notat: Οὐ ξενίζουσι τοὺς ἀνθρώπους. Πῶς οὖν ἐν τοῖς ἑξῆς φιλοξενωτάτους λέγει; Η τὸν μὲν ναυτικὸν ὄχλον τῷ ὄντι εἶναι ἀηδῆ, τοὺς δὲ βασιλεῖς φιλοξένους, ἢ ἴσως ἵνα φυλάξηται τινὸς πυθέσθαι, ἢ πρὸς ἕτερον καταχθῆναι. *Hospites non recipiunt. Quomodo igitur in subsequentibus eos maxime hospitales dicit? Aut quod nautica turba agrestis foret, & aspera, reges vero hospitales, aut forte ne quempiam interrogaret, neve ad aliam diverteret.* Priorem interpretationem probat Eustathius, inquiens: Τὸ δὲ οὐκ ἀνέχονται ξείνους, οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσιν, περὶ τοῦ κατὰ Φαίακας ναυτικοῦ ὄχλου λέγεται, ἤγουν τοῦ δήμου, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγων ἐῤῥέθη. Εἰ γὰρ καὶ ἀγχίθεοι γεγάασιν οἱ Φαίακες, ἀλλ' οὐ πάντων τοῦτό ἐστι τὸ σεμνὸν, μόνου δὲ τοῦ βασιλικοῦ γένους. *Illud autem, non suscipiunt hospites, neque curantes amplectuntur, de nautica Phæacum turba dicitur, scilicet de populo, quemadmodum paulo ante dictum est. Etsi enim Diis similes fuerint Phæaces, at non omnium decus istud, sed regiæ tantum stirpis.* Quod discrimen Ezechieli Spanhemio minime innotuisse videtur, dum in *Observationibus ad Hymnum Callimachi in Delum* exulare prorsus jubet e versu 156. lectionem κακοξεινωτάτη, *inhospitalissima,* quam aliquot illius Poetæ codices MSS. præferunt, ac omnino legi φιλοξεινωτάτη.

. . . Κέρκυρα φιλοξεινωτάτη ἄλλων.
. . . Corcyra hospitalior ceteris omnibus.

Objicit sibi Spanhemius violatum a Corcyræis hospitium in Periandri filio, quem apud ipsos hospitantem, ac inde

ad

ad patrium Corinthi regimen capessendum evocatum, nefarie ab iis occisum narrat Herodotus *lib.* III. *cap.* LIII. At, modo allatos ex Homero, textus apertissimos, itidem apertissimas Scholiastarum interpretationes in eosdem, potius quam Periandri filii necem, objicere sibi imprimis debuisset; quæ utique doctissimum Virum latere minime oportebat in Opere admirandæ eruditionis, & *quale hodie vix sperare ab ullo mortalium audeamus* (cujusmodi elogio exornatas Spanhemii *Observationes in Callimachum* superius dixi) seu in Opere, in quo *e tot Observationibus nullam esse, quæ non summam spiret eruditionem*, traditur ab Auctore vitæ Spanhemii, alteri volumini *de Præst.& Usu Numism.* præfixæ. Lectionem Φιλοξεινωτάτη haudquaquam reprobo; confidentiam reprobo, qua aliam κακοξεινωτάτη Spanhemius e codicibus MSS. eliminat. Eadem confidentia, ut superius vidimus, Auctor hic, cetera eruditissimus, eliminatam voluit, tamquam mendosam, lectionem Κέρκυρα, cum tamen genuinam esse certissimo constet. Modestius Anna Daceria, dum scribit: Φιλοξεινωτάτη. *Legitur &* κακοξεινωτάτη: *vulgatam lectionem retinerem*, Φιλοξεινωτάτη: *hanc illi gloriam dedit Ulyssis hospitium apud Alcinoum*. Addere potuisset, Argonautarum quoque, aliorumque. Dissimulare nequeo, ex ipsa Argonautarum receptione, quæ ab Apollonio versibus superius recitatis describitur, apertum reddi, non ad principes tantum, sed ad populum etiam Phæaciæ hospitalitatis laudem aliquo modo spectasse.

JO. ALBERT. FABRICIUS.

Pag. 101. Hæc de Demodoco ex Homero. Eumdem memorat Plutarchus in libro περὶ Μουσικῆς sub initium, ex Heraclidis συναγωγῇ τῶν ἐν μουσικῇ referens, γεγονέναι δὲ καὶ Δημό-

Δημόδοκον Κερκυραῖον παλαιὸν μεσικὸν, ὃν πεποιηκέναι Ἰλίε τε πόρθησιν, ϗ Ἀφροδίτης ϗ Ἡφαίςε γάμον, *Fuisse etiam Demodocum Corcyræum veterem musicum, qui carmine expresserit Ilii excidium, & Veneris cum Vulcano nuptias*. Imo Veneris, & Martis concubitum, ut prodit Homerus. Corcyram Demodoci patriam fuisse, quemadmodum Plutarchus, affirmat quoque Tzetzes *prolegom. ad Lycophronem* ex Demetrio Phalereo. Nam de iis, qui ad musica instrumenta cecinisse carmina perhibentur, verba faciens: ὅιοι περ ἦσαν, (inquit) ποιηταὶ, ὡς ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος γράφει, Αὐτομήδης, ϗ Δημόδοκος, ϗ Χαῖρις ὁι Κερκυραῖοι, ϗ ὁ Ἰθάκιος Φήμιος, ϗ ὁι λοιποὶ, ὓς ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος γράφει. Οὐδὲ γὰρ ἀυτὸς ἀγνοῶ, *Quales erant poetæ, veluti Demetrius Phalereus scribit, Automedes, & Demodocus, & Chæris Corcyræi, & Phemius Ithacensis, ac reliqui a Demetrio Phalereo memorati. Neque enim ipse ignoro*. At Lacedæmonium fuisse Demodocum, asserit Eustathius ad *Odyss.* III. ad eumdem Demetrium Phalereum provocans. De Demodoco Joannes Alb. Fabricius *lib.* I. *cap.* V. *Biblioth. Gr.* eumdemque memoraverat paulo ante, nempe ejusdem *libri cap.* III. ad finem; ubi dum scribit, Tzetzem negare, se legisse Automedem, non magis quam Demodocum, & Chætin Corcyræum, vel Phemium Ithacensem, legit ipse in Tzetze, quod Tzetzes minime scripsit, accepitque, ut conjicio, ἀγνοῶ, quod significat *ignoro*, pro ἀναγινώσκω, quod significat *lego*.

JOANNES MEURSIUS, ET ALII.

Pag. 102. Pariter de Demodoco Joannes Meursius *in Biblioth. Gr.* ubi ejus poemata ita recensens, Ἰλίε πόρθησις, & Ἡφαίςε ϗ Ἀφροδίτης γάμος, cum Plutarcho quidem facit,

cit, seu cum Heraclide, sed ab Homero imprudens dissentit, quod spectat ad secundi poematis argumentum. Quod vero spectat ad primum, ita Ptolemæus Hephæstio in *Phot. Biblioth. cod.* CXC. Ὀδυσσεὺς ἐν Τυῤῥηνίᾳ ἠγωνίσατο αὐλητικὴν, ϗ ἐνίκησεν. Ἦισε δὲ Δημοδόκου ποίημα, Ἰλίου ἅλωσιν. *Ulysses in Tyrrhenia tibia certavit, ac vicit. Cecinit autem Demodoci Poema de Trojæ excidio*. Pausanias in *Attic.* inter poetas, qui cum regibus vixisse noscebantur, Demodocum commemorat, quem Homerus Ἀλκινόῳ παρεῖναι, *familiarem fuisse Alcinoo*, prodit. Et in *Laconic.* Amyclæi sellam describens: ϗ Φαιάκων (inquit) χορός ἐστιν ἐπὶ τῷ θρόνῳ, ϗ ᾄδων ὁ Δημόδοκος, *Adestque Phæacum chorus in throno, atque Demodocus canens*. Itidem Demodoci cantoris meminerunt Athenæus, & Suidas, in proxime subsequenti capite allegandi. In gravissima, atque antiquissima controversia, an fuerint ante Homerum poetæ, Demodoci, & Phemii carmina Ciceronem ad affirmantem partem traxerunt: *Nec dubitari debet* (ait ipse in *Bruto*) *quin fuerint ante Homerum poetæ, quod ex eis carminibus intelligi potest, quæ apud illum & in Phæacum, & in Procorum epulis canuntur*. Videndum tamen, ne forte Homerus, Demodoci Corcyræi, & Phemii Ithacensis carmina commemorans, nobis fucum faciat, & poetica licentia, sicuti viros bello strenuos, & eloquentia præstantes, ita quoque poetas, eorumque carmina, ut sibi placuit, finxerit; quod non absque verisimilitudinis specie suspicatur Leo Allatius *de Patr. Homeri cap.* IV. Sextus Empiricus *adversus Mathemat. lib.* I. *cap.* X. ποίημα οὐδὲν, fatetur quidem, πρεσβύτερον ἧκεν εἰς ἡμᾶς τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, *nullum antiquius poema Homeri poesi ad nos pervenit*; sed extitisse tamen ante ipsum Homerum, & ejus ætate plures poetas, probabile censet, arguitque ex ipsius Homeri dicto *Odyss.* I.

Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,

Ἥτις

Ητις ἀκυόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέλη).
Eam enim cantilenam magis celebrant homines,
Quæcumque auditoribus recentissima existat.

Hoc argumentum plures fuse pertractarunt, & præ ceteris Leo Allatius in citato libro, ubi Velleji Paterculi judicium amplexatur, & deosculatur: *Clarissimum* (ait Vellejus lib. 1.) *deinde Homeri illuxit ingenium, sine exemplo maximum: qui magnitudine operum, & fulgore carminum solus appellari Poeta meruit. In quo hoc maximum est, quod neque ante illum, quem ille imitaretur, neque post illum, qui eum imitari posset, inventus est: neque quemquam alium, cujus operis primus author fuerit, in eo perfectissimum, præter Homerum, & Archilochum, reperiemus.*

JAC. DALECAMPIUS.

Pag. 111. Quæ omnia palam faciunt, Phæacas, dum voluptuariis populis accensentur, multum tamen ab immoderatæ intemperantiæ infamia abfuisse. Eosdem vino perdite deditos existimare quis posset, cui Jacobus Dalecampius imponeret, illud Alcinoi, Pontonoum alloquentis *Odyss.* VIII.

. . . . . μέθυ νεῖμον
Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον,

apud Athenæum *lib.* 1. *cap.* XI. ita vertens:

Fac, ut sint temulenti in nostris ædibus omnes.

Perperam utique, cum reddendum foret:

Vinum distribue omnibus per domum.

Accepit Dalecampius μέθυ, quod *vinum*, pro μέθη, quod *temulentiam* significat; & præterea Homerico dicto syntaxin omnino absonam accommodavit, quæ ipsi ad verbum foret:

Temulentiam distribue omnibus per domum.

Multa sunt in ea Dalecampii versione, quæ censoriam virgulam merentur; eaque parcius, quam opus erat, usum

fuisse dolemus Isaacum Casaubonum, cui tamen Athenæi emendatio, & redintegratio non immerito debetur. Vinosorum populorum album contexuit ipse Athenæus lib. x. & Ælianus lib. III. cap. XV. neuter tamen Phæacibus locum in illo assignavit.

JAC. PERIZONIUS, ET ALII.

Pag. 117. Lucianus in lib. I. *Verar. Historiar.* in principio, cum de Ctesiæ, & Jambuli falsis narrationibus ageret: Ἀρχηγὸς (inquit) αὐτοῖς καὶ διδάσκαλος τῆς τοιαύτης βωμολοχίας ὁ τοῦ Ὁμήρου Ὀδυσσεὺς, τοῖς περὶ τὸν Ἀλκίνοον διηγούμενος ἀνέμων τε δουλείαν καὶ μονοφθάλμους, καὶ ὠμοφάγους, καὶ ἀγρίους τινὰς ἀνθρώπους, ἔτι δὲ πολυκέφαλα ζῶα, καὶ τὰς ὑπὸ φαρμάκων τῶν ἑταίρων μεταβολάς, οἷα πολλὰ ἐκεῖνος πρὸς ἰδιώτας τοὺς Φαίακας ἐτερατεύσατο. *Hujus scurrilitatis artifex, & inventor extitit Homericus ille Ulysses, Alcinoo enarrans & ventorum servitutem, & unoculos, & cruda vorantes, ac sylvestres quosdam homines, præterea multorum capitum animalia, sociosque meretricum veneficiis permutatos, cujusmodi monstra ille rudi Phæacum populo ementitus est.* Cum ex hoc Luciani, aliisque Veterum testimoniis certum sit, Alcinoi apologos de Ulyssis sermonibus apud Alcinoum intelligendos esse, id tamen plures docti Viri minime videntes, inter quos Jacobus Perizonius in perpetuo ad *Æliani Var. Histor. Commentario*, adagium illud perverse de ipsius Alcinoi sermonibus interpretati sunt. Jure quidem rejicit Perizonius ad cap. XIV. lib. XIII. Schefferi opinationem, ea appellatione designari putantis Odysseæ librum VII. in quo profecto nihil est, quod huc pertineat, cum in eo memoretur tantum Ulyssis adventus ad Alcinoum. At immerito subdit: *sequens Odysseæ* VIII. *continet multos sermones*

mones

mones Alcinoi pro concione Phæacum, & in cœna; nec dubito, quin iste illa appellatione a Nostro designetur. Nego, Alcinoi apologos in Alcinoi sermonibus esse quærendos; nego præterea, multos Alcinoi sermones in eo libro contineri, quem nimirum ludorum descriptio, & Demodoci cantiones totum sibi vindicant; adeo ut hoc nomine Demodoci potius, quam Alcinoi apologi multo potiori jure inscribendus fuisset. Fateor autem, inter plures illius libri inscriptiones, quas Editio Barnesiana exhibet, hanc reperiri: Ἀλκίνȣ ἀπόλογοι, *Alcinoi apologi*: eamdemque exhiberi ab Aristotele in *Arte Poet.* ubi de variis agnitionibus disserens, de Ulyssis apud Phæacas agnitione hæc habet: *καὶ ἡ ἐν* Ἀλκινόȣ *ἀπολόγῳ· ἀκȣ́ων γὰρ τȣ̃ κιθαρισȣ̃, καὶ μνησθεὶς, ἐδάκρυσεν, & ea quæ in Alcinoi apologo contigit; audiens enim citharœdum, ac recordatus, flevit.* Sermo hic de Demodoci cantilenis, ac Ulyssis ad eas fletu, de quibus *Odyss.* VIII. cumque illa Aristoteles ex Alcinoi apologo referat, oportet hujuscemodi appellationem libro illi convenisse. De inscriptione illa, & Aristotelis textu nihil habet Perizonius, quamvis causæ suæ prima fronte non parum inservirent. Prima, inquam, fronte; cum enim certo constet, per Alcinoi apologos a priscis Scriptoribus Ulyssis apud Alcinoum sermones quatuor Odysseæ libris, scilicet IX. X. XI XII. designari, qui eos proxime præcedit, prædictam appellationem ea tantum de causa sibi adsciscere valuit, quod in ipso eorumdem sermonum quædam veluti præcentio, seu præludium contineatur. Nam ibi, ut postrema libri carmina demonstrant, Alcinous Ulyssi acervum proposuit quæstionum, unde quatuor subsequentium librorum narrationes causam, & argumentum acceperunt. Hinc est, librum illum, Eustathio teste, nominatum fuisse: *τὰ παρὰ* Ἀλκίνῳ *προδιηγήσεως, ἢ τῆς παρ'* Ἀλκίνῳ *προδιήγησις, Narrationum apud Alcinoum præparatio.* Qui priorem inscriptionem,

nem, ut modo dicebam, minime vidit Perizonius, in posterioribus hisce nihil vidit, quas ita interpretatur: *Ea, quæ apud Alcinoum accidere ante longam illam narrationem rerum suarum, quam sequentibus totis quatuor libris facit Ulysses; vel expositio eorum, quæ apud Alcinoum accidere ante narrationem subsequentem*. Προδιήγησις est *præparatio ad narrationem* apud Hermogenem, & Aristotelem *Rhetor.* III. ut etiam Lexicographi docent. Itaque Alcinoi apologus appellari potuit liber, in quo ad Ulyssis narrationes, jam jam inchoandas, præparata fuit materies. Quæ omnia palam ostendunt, graviter ad eum Æliani locum impegisse Perizonium, licet Auctoris illius *difficilia quæque, obscura, ignota, corrupta, partim ex MSS. partim ex Græca lingua, Antiquitate, Historia, Lectoribus explicare, & liquida perfundere luce* (ut ipsemet loquitur in *Nupera Differt.* eademque fere habet in Præfatione ad novam Editionem) susceperit. Quæ tamen dicta minime magniloquentiæ crimini duco; quod immerito fecit Jacobus Gronovius in *Nupera Notit. de var. Æliani loc.* Nam Perizonii in ea Præfat. hæc quoque sunt verba: *Sed & nullus dubito, quin, quum tam varia, & multa hic tractaverim, aliquando quoque humani quid fuerim passus. Prudentiæ enim foret, & vigilantiæ prorsus inusitatæ, in tanta rerum varietate, & copia numquam dormitasse.* Legendus ipse Perizonius in *Respons. ad eam Notitiam*.

DESIDER. ERASMUS, ET ALD. MANUTIUS.

Pag. 121. Priusquam ad alia transeam, notandum censeo, Ulyssis sermonem cum Penelope, quod huic ille eadem, quæ Alcinoo narraverat, sed multo strictius renarret, proinde Alcinoi apologum nuncupari ab Aristot. *l.* III. *Rhetoric. cap.* XVI. Hunc locum Erasmus, Manutius, aliique Parœmiographi

graphi explicantes, a ſcopo omnino aberrarunt eo uſque, ut Alcinoum quemdam Scriptorem commenti ſint, qui perſonam ipſius Ulyſſis induxerit plurima commemorantem, quaſi vel in bello, vel in itinere paſſus ea eſſet. Scopum directo attigiſſe arbitror Petrum Victorium in *Comment.* unde allatam explicationem deſumpſi. Monet autem Vir Clariſs. locum Ariſtotelis, qui hujuſmodi eſt: *παράδειγμα ὁ Ἀλκινόου ἀπόλογος, ὅτι πρὸς τὴν Πηνελόπην ἐν ἑξήκοντα ἔτεσι πεποίηται*), duplici emendatione indigere; primo ut *ἔπεσι* reponatur pro *ἔτεσι*; dein pro *ἑξήκοντα* numerus dimidio pene minor. Namque verſus, quibus Penelopi Ulyſſes caſus ſuos enarravit, ſunt triginta duo, ſi formis excuſos libros ſequimur, aut trigeſimus, & alter, ſi Euſtathii ſuppurationem. Locus ille, ita correctus, hunc ſenſum reddit: *Exemplum Alcinoi apologus, qui ſcilicet Penelopi triginta circiter verſibus enarratus fuit*. Quare in Pariſien. Edit. Operum Ariſtot. an. 1639. ita vertitur: *Exemplum Alcinoi Apologus, qui apud Penelopen triginta verſibus factus eſt*. Valeat itaque Alcinous, quem Parœmiographi ſomniarunt. Nec enim alium hujus nominis Scriptorem novimus præter Philoſophum Platonicum, de quo inferius. Miramur, eoſdem Victorii Commentariis non profeciſſe, cum editi jam eſſent an. 1549. Baſileæ.

EZECH. SPANHEMIUS.

Pag. 123. Nauſicaæ auriganis pictura arcam quamdam in templo Junonis, ut ſcribit Pauſanias in *Eliac. prior.* exornabat: Παρθένους δὲ (inquit) *ἐπὶ ἡμιόνων, τὴν μὲν ἔχουσαν ἡνίας, τὴν δὲ ἐπικειμένην κάλυμμα ἐπὶ τῇ κεφαλῇ, Ναυσικᾶν τε νομίζουσιν εἶναι τὴν Ἀλκίνου, καὶ τὴν θεράπαιναν, ἐλαύνουσαν ἐπὶ τοὺς πλυνούς. Virgines autem mulis inſidentes, quarum altera habenas tenet, altera vero velato capite ſedet, Nauſicaam Alcinoi*

filiam

filiam esse putant, cum ancilla ad lavacra contendentem. Pausaniæ Interpres, Romulus Amasæus, priora hujus textus verba ita vertit: *jam vero insidentes cisio virgines duas*, Homeri potius, quam Auctoris sui verba secutus; licet uterque facile in concordiam trahi possint, si Pausaniæ *ἐπὶ ἡμιόνων* pro toto curru, qui a mulis traheretur, accipiatur, pars scilicet pro toto. Aliam picturam Nausicaæ, mulis vectæ, expresserat Protogenes Athenis in propylæo delubri Minervæ, teste Plinio lib. XXXV. cap. X. his verbis: *fecit nobilem Paralum, & Hemionida, quam quidam Nausicaam vocant*. Qui lectioni *Hemionida* alias substituunt, scilicet vel *Hermionida*, vel *Hammonida*, vel *Hammoniadem* (cujusmodi præfert Editio Batava cum Not. Var.) Plinii textum corrumpunt, nec vident, currui mulari insidentem Nausicaam, jure *Hemionida* appellari potuisse. Ἀπήνης, seu mularis vehiculi usum antiquum fuisse, & decorum, ut probaret Ezechiel Spanhemius *de Usu, & Præst. Vet. Num. Dissert.* IIX. illius ex Homero exemplum adduxit, cui imposita fuerunt a Priamo, ferenda ad redimendum Hectoris corpus ad Achillem, dona *Iliad.* XXIV. At multo aptius proposito fuisset Nausicaæ istud, quo videlicet regia puella vehebatur, ipsamet moderatrix, quodque Pausanias, & Plinius in allatis modo textibus ostentant, cum Priami illud donis tantummodo onustum traheretur. Item Jul. Pollux in *Onom. lib.* X. *cap.* XII. Nausicaæ lecticam ostentat ex Sophoclis Dramate; ad quem locum legendi Interpretes, pro uno habentes ἀπήνῃ Homeri, & λαμπήνῃ Sophoclis in eo Dramate.

ISAAC. NEVVTONUS.

Pag. 126. Mulierem quamdam Corcyræam, nomine Agallis, pilaris lusionis inventionem Nausicaæ tribuisse, testatur Athenæus lib. I. Ορχήσεις ὅ (inquit Athen.) εἰσὶ παρ' Ομή-

Ομήρῳ, αἱ μὲν τινες τῶν κυβιστητήρων, αἱ δὲ διὰ τῆς σφαίρας, ἧς τὴν εὕρεσιν Αγαλλὶς ἡ Κερκυραία Γραμματικὴ Ναυσικάᾳ ἀνατίθησι, ὡς πολίτιδι χαριζομένη. *Saltationes quidem apud Homerum aliæ sunt eorum, qui præcipites sese in caput provolvunt, aliæ cum pila, cujus inventionem Agallis Corcyræa Grammatica Nausicaæ adscribit, concivi suæ gratificans*. Moxque subdit: ταύτην δὲ μόνην τῶν ἡρωΐδων Ομηρος παράγει σφαιρίζουσαν, *solam quidem Nausicaam ex Heroidibus pila ludentem Homerus inducit*. Heroidis cognomento Nausicaam decoratam reperimus pariter in numismate cuso a Mitylenæis in ejus honorem, quod profert Jac. Sponius *Itiner. T.* III. tamquam omnino singulare commendans. Ex Athenæo Suidas in v. Αναγαλλὶς (ita eam Grammaticam vocat) Αναγαλλὶς (inquit) ἡ Κερκυραία Γραμματικὴ, ἥτις τὴν τῆς σφαίρας εὕρεσιν Ναυσικάᾳ τῇ Αλκινόου θυγατρὶ ἀνατίθησιν. *Anagallis, Corcyræa Grammatica, quæ pilæ inventionem Nausicaæ Alcinoi filiæ attribuit*. Eustathius Scholiasta, postquam notasset, sphæristerii studiosos fuisse, e civitatibus quidem communiter Lacedæmonios, e regibus autem Magnum Alexandrum, subdit: ἰδιωτῶν δὲ, Σοφοκλῆς ὁ τραγικὸς, ὃς καὶ ὅτε φασὶ τὰς πλυντρίας ἐδίδασκε, τὸ τῆς Ναυσικάας πρόσωπον σφαίρᾳ παιζούσης ὑποκρινόμενος, ἰσχυρῶς εὐδοκίμησεν, *E privatis hominibus Sophocles tragicus, quem ingentes plausus excepisse ferunt, cum Lotricum fabulam edidit, Nausicaæ pila ludentis personam simulans*. Quæ apertissima Homeri, ejusque Scholiastæ, necnon Athenæi, aliorumque veterum Scriptorum testimonia haudquaquam comperta habens Isaacus Nevvtonus, hujus ætatis Mathematicorum facile princeps, fœde hallucinatus est in adscribenda technicæ pro repræsentandis cœli motibus Sphæræ inventione Nausicaæ, eam verosimillimum putans ab Argonautis, dum in Corcyra morarentur, accepisse Nausicaam, quibus nimirum ante elaborata foret a Chirone, atque Or-

 pheo

pheo ad longæ navigationis usum. Ita ipse pag. 89. libri, Parisiis impressi an. 1728. *La Chronologie des anciens Royaumes corrigée*; testem adhibens (quod spectat ad Sphæræ inventionem) Suidæ textum, supra memoratum. In eo mirum est Clariss. Virum cæcutiisse, cum Suidas Athenæum illic, quod alibi etiam facit, exscribens, eumdem sibi dicti sui fidum interpretem pareт, apud quem ex ipso Agallidis testimonio, ut vidimus, Nausicaa inventrix proditur sphæræ ludicræ, qua regiam illam puellam ex Homero admodum valuisse, mirum pariter est, Nevvtonum ignorasse. Sed ad nostram hanc admirationem augendam vel maxime facit, quod ipsemet Suidas in voce Σφαῖρα, idem repetens de Nausicaa, mox subjicit vocem Σφαιρίζω, *pila ludo*, unde Suidas ipse priorem vocem absque interpretis ope explicasse comperitur. Insignis hujusmodi hallucinatio tanto Viro fuit quodammodo basis ad figendam Argonauticæ expeditionis Epocham ex cœlestium signorum positione, quam, Argonautis ad Corcyram appellentibus, obtinuisse, confidenter affirmat. De hoc viderint Astronomicæ disciplinæ periti, inter quos forte non deerunt, qui Nevvtonianam opinationem ad Alcinoi Apologos amandent. Unum addo, Nausicaæ in pilaria lusione præstantiam, quam celebriorem adhuc reddit judicium ex Aulo Gellio, inferius proferendum, inter Homericos de ea versus, & Virgilianos de Didone, optime exploratam habuisse Cœlium Rhodiginum, Vossium, Casaubonum, Meursium, Souterium, ac alios, quotquot de Veterum ludis tractatus ediderunt, demum Lexicorum Historicorum, quæ omnium manibus passim teruntur, nuperos Auctores; adeo ut soli Nevvtono (quod ego quidem sciam) eam ignorasse contigerit, & pro pila ludicra Sphæram mechanicam comminisci. Utinam Eruditi utrumque Homeri poema frequentius volverent, quo fieret, ut in mythici temporis Heroum

mori-

moribus, & institutis explicandis tutius pedem figerent, ac propterea non adeo multa in eo argumento seu ignorarent, seu peccarent, quod ipsis non raro usuvenire præsens hic libellus ostendit.

ANDREAS MARMORA.

Pag. 140. Hucusque Corcyræorum ex Homero antiquitates, in quarum pervestigatione Andreæ Marmoræ historia adeo nullum adjumentum mihi præstitit, ut contra, si quo modo illius narrationi fidendum putassem, gravissima sphalmara admittendi locum præbuisset. In ea narratione tot fere figmenra, quot verba. Ait ipse, Ulyssem in alveo Corcyræ cum omnibus navibus naufragium fecisse: eum Trojani excidii historiam, Alcinoo petente, sæpius iterasse; cumque de Eucheneo, qui Corcyræorum dux ad Trojam militaverat, verba faceret, atque Hectori, & Achilli fortitudine haudquaquam secundum prædicaret, Alcinoum in lacrymas ruisse: Ulyssi Nausicaam ab Alcinoo desponsam fuisse, nuptiasque in Corcyra celebratas, & cum ea Ithacam patriam repetiisse. In quibus omnibus Marmora Homeri narrationibus immane quantum refragetur, sicuti & antiquorum quorumvis Scriptorum, ne uno quidem (aut ego fallor) excepto; nec præterea credo, recentem aliquem Auctorem reperiri, qui Marmoræ in hujusmodi commentis dux fuerit.

AUCTOR INDICIS BIBLIOTH. COISLINIANÆ.

Pag. 140. Facilius æquus Lector ignoscat juveni Ascetæ, Indicis in Bibliothecam Coislinianam, a Bernardo Montfauconio summa more suo diligentia recensitam, concinnatori,

quod Alcinoo Phæacum regi, Nausithoi filio, Tractatum cujusdam Alcinoi Platonici, περὶ τῶν Πλάτωνος δογμάτων, *de Platonis dogmatibus*, adscripserit. Palmarium quidem sphalma. Nam refertur ille Scriptor a Viris doctis ad initia secundi a Christo nato Sæculi, ac proinde mille tercentos circiter annos post Alcinoi regis tempora. Verumtamen hoc seu ex inscitia (quod vix crediderim) seu ex præpropera in scribendo festinatione (quam probant alia in eo Indice perperam posita) admissum, leve videatur præ mendaciis illis, ex quibus tota Andreæ Marmoræ narratio facta est, Alcinoi instar Apologorum, quales

Nec pueri credant, nisi qui nondum ære lavantur.

ANDREAS MARMORA.

Pag. 142. Iisdem fere temporibus, quibus Ulysses e Corcyra demigravit, Phæacias oras legit, ac prætervectus est Æneas, ex illo incendio patriæ longinquas in oras evolans cum classe navium duarum, & viginti, eumque apud Epirum Helenus hospitio suscepit. Æneas ipse *Virgilii lib.* III. rem ita narrat:

Protinus aerias Phæacum abscondimus arces,
Littoraque Epiri legimus, portuque subimus
Chaonio, & celsam Buthroti ascendimus urbem.

Ovidius vero *Metam. lib.* XIII. de eo Trojanorum ad Epiri partes accessu hæc habet:

Proxima Phæacum, felicibus obsita pomis,
Rura petunt. Epiros ab his, regnataque vati
Buthrotos Phrygio, simulataque Troja tenentur.

En quam cito novum Andreæ Marmoræ figmentum obviam nobis se proferat. Is prodit, Helenum in Corcyram ad Cassiopeum littus descendisse, ibique sacrificium fecisse; cum-

que

que bos immolandus faucia jam cervice e facerdotum manibus elapſus, maris alveo ſuperato, ad oppoſitam continentem enataſſet, Helenum, navi mox conſcenſa, propere inſecutum, exanimem illum in Epiri arenis reperiſſe, ubi urbem Buthrotum condidit, ſibique in ea regnum conſtituit. De Heleni in Corcyram appulſu ne verbum quidem apud Veteres. Neſcio itaque, quid Marmoræ in mentem venerit, Helenum ad Corcyram prius appulſum, ibique ſacris operantem aſſerenti.

NIC. FRANC. HAYM.

Pag. 144. At qui factum dicam, ut Buthroti Urbs, quamvis Virgilio *celſa*, non tamen conſpiciendam in Epiro ſe dederit Nicol. Franc. Haym, Theſaurum Britannicum deſcribenti, qui ad Buthrotorum numiſma, quod affert, fatetur ſe prorſus ignorare, qua ea urbs terrarum parte ſit ſita? Binos Buthrotorum nummos habemus in *Vol.* 3. *Hub. Goltzii;* qui (ſi cetera defuiſſent) cum Lud. Nonnii ad eos Commentariis ſatis erant, ne illi Scriptori hæreret aqua in reperienda Buthroti ſede, ſeu ne aquam Ionii maris, qua Urbs Buthrotum alluitur, cum aqua Buthroti amnis haud procul ab Urbe Locris (de quo Tit. Livium teſtantem inducit) confunderet. Unum ex allatis a Goltzio nummis Buthrotorum, in quo apparet quidam monti inſiſtens, una manu columnæ innixus, altera facem geſtans, a Nonnio minime explicatum, explicare conatus Vir quidam eruditus, ad Helenum retulit, diſſentiente tamen Jac. Gronovio in *Vol.* 11. *Theſ. Græc. Antiquit. ſub initium*, quem conſule, ſi placet. Opus, editum a Nicol. Franc. Haym, inſcribitur: *Il Teſoro Britannico*, ejuſque Pars prima: *Il Muſeo Nummario in Londra* 1719. cujus Muſæi Volumine ſecundo pag. 101. Buthrotorum nummus ille

ille exhibetur cum capite galeato, & in aversa parte cum spica, & nomine populi.

UBBO EMMIUS, ET PHIL. CLUVERIUS.

Pag. 149. Scholiastes Apollonii Rhodii ad lib. IV. ubi de Colchis in Corcyra receptis, & de Bacchiadarum expulsione, hæc habet: Χερσοκράτης δὲ εἷς τῶν βακχιαδῶν ἔκτισε Κέρκυραν, ἐκβαλὼν τοὺς ἐνοικοῦντας Κόλχους, *Chersocrates autem, Bacchiadarum unus, Corcyram condidit, pulsis Colchis, qui ibi morabantur.* Quod spectat ad tempus, Timæi testimonium affert: Τίμαιος δέ φησι μετὰ ἔτη ἑξακόσια τῶν Τρωϊκῶν Χερσικράτη ἀπόγονον τῶν βακχιαδῶν, εἴτε ἐκπεσόντα τῆς Κορίνθου, εἴτε καὶ ἑκόντα ἀπελθεῖν διὰ ἀτιμίαν, καὶ κατῳκηκέναι τὴν νῆσον. *Timæus ait, sexcentis post Troica tempora annis Chersicratem ex Bacchiadarum familia, seu Corintho ejectum, seu inde sponte sua ignominiæ causa digressum, insulam inhabitasse.* Ab hac supputatione parum abest temporis intervallum, quod exactiores Chronologi statuunt inter Ilii casum, & Bacchiadas principes ejectos, priorem epocham anno Per. Jul. 3530. posteriorem anno 4056. assignentes; at longius ab ea recedunt, qui cum Ubbone Emmio *de rebus Veteris Græc. ex Herod. lib.* 1. Corcyram a Corinthiis conditam affirmant Olympiade XVII. Nam cum a capta Troja ad primam Olympiadem putentur ex fidelioris chronologiæ calculo anni 408. nec quingenti anni inter utramque epocham intercessissent. Longe pariter a Strabonis verbis recedit idem Emmius, dum eodem loco scribit, anno primo Olymp. XI. Syracusas in Sicilia conditas a Corinthiis principe Archia; dehinc post annos circiter 25. Olymp. XVII. ab iisdem Corinthiis coloniam in insulam Corcyram deductam fuisse; Strabo etenim eodem prorsus tempore utramque coloniam deductam prodit, relicto ab Archia in Corcyra Chersicrate,

dum

dum ille ad Syracuſas condendas navigaret. At multo magis notandus diſſenſus inter prædictum Timæi calculum, & Thucydidis lib. VI. narrationem, ex qua habemus, e Græcia Chalcidenſes, duce Theocle, Naxum in Sicilia condidiſſe; inſequenti autem anno Archiam Corinthium, Syracuſas: & per idem tempus Lamin Megarenſem primo Troilum in eadem inſula condidiſſe; mox Thapſum: Lami defuncto, Thapſi incolas, Hyblone, Rege Siculorum, duce, Megarenſes condidiſſe, qui Hyblæi dicti, & annis inde 245. pulſos ea urbe, & agris fuiſſe a Gelone, Syracuſanorum Rege. Poſtrema hæc temporis deſignatio certum documentum præſtat Philippo Cluverio *Sic. ant. lib.* 1. *cap.* II. Naxum conditam fuiſſe anno primo Olymp. XI. poſt Trojanum bellum anno 448. atque anno proxime ſubſequenti Syracuſas. Sed de Naxo addit diſertum Euſebii teſtimonium in *Chron.* Hæc quidem ſat bene procedunt; indeque inferre liceret, Cherſicratis in Corcyram adventum ad annum poſt Troica tempora 449. quo Syracuſas condidit Archias, ſpectaſſe. At laudatus ex Apollonii Scholiaſta Timæi locus, cum ibi deducta a Cherſicrate in Corcyram colonia annis ſexcentis poſt Troica tempora ſtatuatur, rem, de qua agitur, dubiam admodum reddit. Locus autem ille nec Cluverio, nec cuivis rerum id genus tractatori (quod ego quidem ſciam) ulla ratione compertus. Neque vero Timæi flocci faciendum teſtimonium; nam ipſe domo Siculus, & præterea licet in Agathoclis geſtis, ut a Suida, aliiſque Veteribus obſervatum, parum fidei mereatur ob nimiam taxandi libidinem, qua in alios etiam eſt uſus, indeque *ἐπιτίμαιος*, *taxator*, teſte Diodoro Siculo lib. V. vocatus fuerit; habitam tamen ab eo in hiſtoria veritatis rationem eo ipſo loco Diodorus Siculus oſtendit his verbis: *Τιμαῖος μὲν οὖν μεγίςην πρόνοιαν πεποιημένος τῆς τῶν χρόνων ἀκριβείας, καὶ τῆς πολυπειρίας πεφ-*

ρον-

φαντικῶς; διὰ τὰς ἀκαίρους καὶ μακρὰς ἐπιτιμήσεις εὐλόγως διαβάλλεται). *Timæus ſane, & in temporum notatione exquiſitam adhibuit diligentiam, & ut varia rerum cognitione abundet, ſollicite laborat. At propter intempeſtivas, & verboſas reprebenſiones, jure etiam ipſe reprebenditur.* Diſſimulare tamen non debeo, imperium Periandri in Corcyræos (de quo infra) minime admittere, ut Coloniæ Corinthiæ in eam inſulam deductio a Troicis temporibus tam longe abſit, ut allatus Timæi locus affirmat; nam in dubium revocari nequit, quin ea deductio imperium illud Periandri multis annis præceſſerit.

EZECH. SPANHEMIUS.

Pag. 153. Coloniarum cum antiqua earum patria in nummis inſignium communionem pluries attigit, & commemoravit in Opere *de Præſtantia, & Uſu Numiſm. Antiqu.* Ezechiel Spanhemius; at plenius, & accuratius in Diſſertat. IX. ubi minus accurate ab Joh. Harduino *Num. pop. & urb. illuſtr.* dictum ſcribit, ideo ſculptum in Corcyræorum nummis Pegaſum, Corinthiorum inſigne, quod Corcyræi, Corinthiique fuerint ſocii; At, *Corcyræi omnino Corinthiorum coloni*, ſubdit Spanhemius. Verum enimvero ſi allata Strabonis, & Apollonii Rhodii verba attentius conſiderentur, Corcyræi non ita Corinthiorum coloni extitiſſe exiſtimandi ſunt, quin una pro eorum ſociis haberi potuerint. Apollonius ſiquidem tradit eos in Corcyram adventantes, Colchorum (quod clarius explicat Scholiaſtes) Strabo autem, Liburnorum ſedes occupaſſe: neuterque expulſos inde primævos Inſulæ habitatores, indigenas nimirum Phæacas, ſignificat: quo fit, ut ii, quemadmodum antea Colchos, in ſocios, & concives, potius quam in conditores, & parentes, ex Apollonio, & Strabone Corinthios recepiſſe videantur. Ex Apollonio, inquam, & Strabo-

ne;

ne; nam apud Thucydidem (ut mox videbimus) nec ipsi Corcyræi se Corinthiorum esse colonos diffitentur. De Colchis visum est superius. Liburni vero an ex posteris Phæacum fuerint, an pulsis Phæacibus locum occupatum ad id usque tempus tenuerint, incertum dicit Emmius in *Descript. Reip. Corcyr.* At eorum nomine Colchos ipsos venire, ut hac ratione omnino inter Strabonem, & Apollonium conveniat, arguo ex illis ejusdem Apollonii *Argonaut.* IV. navigationem Argonautarum per Hadriaticum describentis,

. . . τὰς δ' ἀπέλειπον ὅσαι Κόλχοισι πάροιθεν
Ἑξείης πλήθοντο Λιβυρνίδες εἰν ἁλὶ νῆσοι.
... illasque reliquerunt quotquot Colchis antea
Ex ordine plenæ erant Liburnides in mari insulæ.

ANDR. MARMORA.

Pag. 155. Dum Chersicratem dimittimus, offert se nobis Andr. Marmora cum veteris Urbis, qualem a Chersicrate conditam scribit, imagine, seu ichnographia, tam graphice distincta, atque explicata, ut in ea regiæ ædes, monetales officinæ, judicum curiæ, fontes, statuæ, templa, portus, armamentaria, omnia denique Urbis ædificia, certos quæque locos, certamque formam sortiantur. Nihil prorsus in tanta antiquitate hæsitat, aut trepidat Marmora, perinde ac si de singulis, vel ex ruinis modo exstantibus, vel ex apertis veterum Scriptorum testimoniis, certissime edoctus fuisset. Cum tamen compertum sit, Marmoram absque ullis id genus documentis prædictam formam delineasse, Urbis illius non tam Chersicrates, aut alius, quam ipsemet conditor, & opifex habeatur. Exstant quidem in ea Corcyræ urbis regione, quam incolæ *Palæopolim* vocant, rudera quædam antiquioris, ac magnificæ civitatis vestigia; at comprobandæ vel mini-

mum Marmoræ descriptioni nihil quidquam idonea. Xenophon enim, a quo eam Urbem mirifice commendari asserit Marmora, contentus ædium magnificentiam, ac vini excellentiam indicare (ut in textu a nobis allato superiori cap. XIV.) aliqua præmiserat tantum pro designanda navali gloria, situsque ejus Insulæ opportunitate ad ossendendam Laconicam terram, Siciliamque e Peloponeso trajiciendam; at ne verbum prorsus habet, cui, tamquam fundamento, tot præclara monumenta, unde singulas ichnographiæ suæ partes Historicus Corcyrensis exornavit, superstruantur. Haud profecto eruditi Antiquarii tabulam veteris Romæ, quamvis ad id operis quamplura suppetant documenta, tanta confidentia repræsentant, quantam in statuenda Corcyræ sede exhibet Marmora, omnibus ejusce generis præsidiis destitutus.

ABR. BERCHELIUS.

Pag. 160. Solis Corinthiis coloniam illam (*Apolloniam*) tribuit Thucydides lib. I. ἐπορεύθησαν ᾗ πεζῇ ἐς Ἀπολλωνίαν, Κορινθίων οὖσαν ἀποικίαν, *Profecti sunt autem terrestri itinere Apolloniam, quæ erat Corinthiorum colonia.* Pariter Corinthiorum dumtaxat meminit Plinius lib. III. cap. XXIII. *Apollonia quondam Corinthiorum Colonia.* Dio lib. XXXXI. Apolloniam Κορινθίαν, *Corinthiam* vocat. Itidem Stephanus; Ἀπολλωνία πρώτη πόλις Ἰλλυρίας, ἣν ᾤκουν Ἰλλυριοὶ κατ' Ἐπίδαμνον, ὕστερον διακοσίων Κορινθίων ἀποικία ἐς αὐτὴν ἐστάλη, ἧς ἡγεῖτο Γύλαξ, ὃς Γυλακίαν ὠνόμασε, *Apollonia prima Illyrici urbs, quam Illyrii juxta Epidamnum habitabant: postea eo ducentorum Corinthiorum colonia missa est, cui Gylax imperavit, qui urbem Gylaciam nominavit.* Mendosum hunc Stephani locum suspicatus est Abrah. Berchelius in *Comment.* & pro διακοσίων Κορινθίων ἀποικία, *ducentorum Corinthiorum colonia*, fortassis reponendum

cen-

censuit, Κορκυραίων, καὶ Κορινθίων ἀποικία, *Corcyraeorum, & Corinthiorum colonia*, ut hac ratione cum Strabone, & Scymno Stephanus concordet. Fatetur tamen ipse in priore lectione codices nihil variare; at dum asserit solum Thucydidem Corinthiorum coloniam dicere Apolloniam, allatos Plinii, & Dionis textus haudquaquam consuluit.

JOANNES HARDUINUS.

Pag. 161. Demum Corcyram pro antiqua patria ab Apolloniatis, & Dyrrachiensibus habitam adstruunt, ut diligenter observat Spanhemius in laudata *Dissert.* IX. nummi eorum populorum cum iisdem typis in utraque area, qui in aliquot Corcyraeorum nummis etiamnum conspiciuntur, scilicet quadrata areola cum fructibus, & bove cum lactente vitulo. Quod spectat ad Apolloniam, id ipsum confirmo ex navi, quae in quodam illius nummo, Patino, & Harduino testibus, visitur, quam notum Corcyraeorum symbolum fuisse, superius dixi. Nonnium, Goltzii interpretem, carpit Spanhemius, quod nihil in prioribus typis viderit; multo potiori jure carpendus Harduinus, qui in posteriore tam Apolloniensium, quam Corcyraeorum, navim pro generico felicitatis symbolo accepit, nihil prorsus habens de navali gloria, qua Corcyraei excellebant, ad quam connotandam, certum est, eos navis insignia in monetis usurpasse. Nummum, in quo Apolloniatarum nomen legitur, affert Marmora; at eum ad Corcyraees spectare, minime probat.

ISAAC. CASAUBONUS.

Pag. 163. Mirari subit inter populos θαλαττοκρατοῦντας, *qui mari dominati sunt*, quorum elenchum exhibet ex *Chro-*

nico Eusebiano Isaac. Casaubonus *Comment. in Polyb.* ea de re plura adnotans, cognitu dignissima, locum minime nancisci Corcyræos, apud quos, dubio vacat, maris imperium aliquo tempore multo magis fuisse, quam apud nonnullos populos, in eo catalogo recensitos. Duplicem ejus catalogi lacunam pronum erat Doctiss. Casaubono conjectando supplere, scilicet num. XIII. & XIV. Corcyræorum nomine apposito.

PATRES CATROU, ET ROUILLE'.

Pag. 164. Dictum est supra, scilicet cap. secundo, de Corcyra minore, seu *μελαίνα*, *nigra*, Cnidiorum, ut Strabo scribit, colonia. Addendum occurrit, eamdem nulla de causa cum Phæacia, seu majore confundere nuperos Scriptores Historiæ Romanæ, Gallice editæ, in ea narratione, quæ de bello a Romanis cum Teuta, Illyriorum Regina, gesto legitur apud Polybium *lib. secund. Histor.* nulla, inquam, de causa Corcyram ibi memoratam pro Corcyra minore iidem accip iunt. Si qua enim causa foret, ea certe foret, bellum illud ad Illyrios, in quorum finibus sita erat Corcyra minor, non major, spectare. At Polybianam narrationem legenti nihil apertius, quam Teutam usque ad Ionii fines suas erga Græcos injurias extendisse, videlicet ultra Dyrrachium, & Apolloniam, atque Epirum, ac proinde ad ipsam Corcyram majorem, imo ad ipsam Græciam, ad quam proficiscentes Illyrii, *τὸν πλοῦν ἐπὶ τὴν Κέρκυραν ἐποιοῦντο*, *Corcyram trajecerunt*, ait Polybius; majorem igitur, quæ præterea nudo *τῆς Κερκύρας* nomine sola venire, nemine contradicente, consuevit. Insuper prælium, ex eodem Polybio initum ab Illyriis *juxta Paxos*, *περὶ τοὺς καλουμένους Παξοὺς*, cum Achæorum classe ad Corcyræ auxilium navigante, de majore (ultra quam Paxos, & Antipaxos loci satis celebres) ibidem agi palam ostendit.

Hæc

Hæc ipſa ſatis aperta eſſe debebant laudatis Scriptoribus, quorum diligentiam in Romana Hiſtoria deſcribenda plerique impendio celebrant, & cujus magnam commovent expectationem ipſimet in *Præfatione*. At ſæpiuſcule eorum oculos vel in meridie caligaſſe, manifeſtius evincet Polybiani textus in ea ipſa de Illyrico bello narratione inſignis depravatio. Teuta, pace cum Romanis facta, huic legi inter cetera conſenſit, ne ultra Lyſſum fluvium impoſterum navigaret πλέον, ἢ δυσὶ λέμβοις, καὶ τούτοις ἀνόπλοις, *pluribus, quam duobus lembis, eiſque inermibus*. Auctores vero illi, Polybii, quem ad marginem laudant, verba interpretantes, ſeu depravantes, ita habent: *trois vaiſſeaux armez en guerre*. Conſtat præterea, Interpretem Latinum Appiani *Hiſtor. de Bell. Illyr.* (nam Græci exemplaris breve dumtaxat ſuppetit fragmentum) cum Polybio omnino convenientem, *duos tantum lembos, eoſque inermes* indicare. Quid vero cauſæ fuerit, cur iidem Scriptores Galli ibidem affirment, pacem non cum ipſa Teuta, ſed cum juvene Rege firmatam fuiſſe a Romanis, prorſus ignoro, palam refragante Polybiano textu, in quo legitur: ἡ Τεῦτα διαπρεσβευσαμένη πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ποιεῖται συνθήκας, & nulla ibi injicitur mentio de juvene Rege. Nulla quoque de abdicata ab eadem Teuta regia adminiſtratione; quod dum accidiſſe ſcribunt, *ou de depit, ou par un article ſecret de la Paix*, arcanum Polybio, quem narrationis ſuæ unicum exhibent vadem, minime compertum, eſt cur glorientur, ſibi patuiſſe.

DES. ERASMUS, ET PAROEMIOGRAPHI.

Pag. 172. Corcyrææ ſcuticæ de re, ſupervacaneo cultu ornata, interpretationem minime quidem rejicio, utpote vete-

rum

rum Scriptorum auctoritate fultam; nec abnuo scuticæ usum Corcyræis, quod crebris seditionibus agitarentur, admodum familiarem; miror tamen, nec Erasmum, nec alios Paroemiographos ne leviter quidem animum advertisse ad Corcyræam scuticam, Dodonæum lebetem continenter pulsantem (ex qua fluxisse testatur Strabo proverbium illud) aptius proinde hominem impendio garrulum, quam aliud quidvis designare. Jul. Pollux *Onom. lib. 6. cap. 26.* de Garrulis agens, Dodonæum æs cum Alcinoi apologis conjungit: *τὸ ἐκ Δωδώνης χαλκεῖον* (ait ipse) *μακρότερα τῆς Ἰλιάδος λαλῶν, Ἀλκίνου ἀπόλογος.* Bina Corcyræorum numismata cum scutica exhibet nobis Andr. Marmora.

BERNARD. MONTFAUCONIUS.

Pag. 174. Corcyræorum donariis, de quibus in capite proxime præcedenti, conjungi postulat vetus Donationis tabula, & ipsa incertæ ætatis, & ipsa singulare antiquitatis monumentum, quam in Corcyra insula repertam V. Cl. Apostolus Zenus dono dedit Venetiis anno 1701. V. Cl. Bernardo Montfauconio. Eam itaque hic afferemus ex Diario Italico ejusdem, primum cum ipso adnotantes, legentibus obviam fieri in hac Inscriptione Doricam dialectum, sed usu Corcyræorum paulum vitiatam, scilicet cum multis idiotismis, qui aliquam (si ita loqui licet) Corcyræitatem sapiunt; obvios item fieri menses Machanem, & Euclium, qui Macedonianis, passim apud Græcos usurpatis, non consentiunt; obvios denique Dionysiacorum quosdam ritus, & præcones stantes ad currus, cum aliis bene multis, quæ prudens Lector deprehendet. At nihilo minus prudens Lector in Montfauconiana ejus Inscriptionis versione deprehendet sensum Donationis ita labefactatum, ut necesse habeat fateri, se

nihil

nihil in eo intelligere. Donant urbi Corcyræorum, & Baccho in mercedem operariorum, ad Dionysiaca quotannis celebranda, Aristomenes argenti Corinthii minas sexaginta, & totidem Psyllas, ut in primis tabulæ lineis habetur, post quas versio mox subjicit, *Utque ad usuram dentur centum octoginta minæ, & fænori tradantur eædem centum octoginta minæ. Transacto anno postquam centum octoginta minæ ad usuram traditæ fuerint &c.* Cum centum tantum, & viginti minæ erogatæ fuerint, ut dictum est, ab Aristomene simul, & Psylla, ignorat prorsus Lector, unde illæ centum, & octoginta repente progignantur; ignoratque pariter discrimen, quod intercedat inter priorem phrasin, *ad usuram dentur*, & posteriorem, *fænori tradantur* eædem centum octoginta minæ. Auget sententiæ obscuritatem, quod legitur sub medium Inscriptionis, ubi Corcyræi Senatus refertur decretum de pecunia ab Aristomene, & Psylla contributa, ad usuram tradenda; nam Interpretis hæc sunt verba: *Cum autem revoluto tempore prædictæ centum octoginta minæ annuum fænus produxerint; aliæque centum octoginta minæ in fænus pariter datæ fuerint, exacto anno postquam centum illæ & octoginta minæ ad usuram locatæ fuerint &c.* Putarem ipse tam Donationis, quam Decreti sententiam facile patere, si Græca verba alio modo, & quidem fidelius vertantur, priore scilicet loco, ὡς δὲ καὶ γένωνται τοκιζόμεναι μναῖ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα, καὶ ἐκδανεισθῶντι αἱ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα μναῖ. παρελθόντος ἐνιαυτοῦ μετὰ τὸ ἐκδανεισθῆναι τὰς ἑκατὸν ὀγδοήκοντα μνᾶς, vertatur, *Cum autem minæ* (centum viginti) *traditæ ad usuram, evaserint centum octoginta, & hæ centum octoginta fænori dentur, ac revoluto anno postquam ad usuram datæ fuerint*, tunc mittat urbs secundum legem Agonothetæ ad solvendam operariorum mercedem, & celebrentur Dionysia. Eodem pariter modo emendanda venit versio posterioris loci, in qua *alias centum octoginta minas* Interpres, de

suo

suo veluti thesauro prolatas, inducit. Qua posita emendatione sententia Donationis, ac Decreti clare perspicitur; nec non quid sibi velit, quod in tabulæ initio legitur, Ἀγέτω δὲ ἀπὸ Κορινθίαν μνᾶν πεντήκοντα, ἀπὸ τοῦ τόκου τῶν τριῶν ταλάντων μισθούμενα, *Conducant autem ex minis Corinthiis quinquaginta, a trium talentorum fænore expressis*. Tria talenta sunt illæ ipsæ centum octoginta minæ fœnori datæ, cum sexaginta minæ, ut notum est, Atticum talentum (minus scilicet) efficiant. Usura autem quinquaginta minarum inde expressa, gravis quidem videri posset; sed nauticam usuram, quæ omnium gravissima, Corcyræ magnopere in usu fuisse, probabile redditur tam ex Insulæ situ, quam ex more gentis, navigationi, & commercio maxime deditæ. Artemisius mensis, cui Majus noster, maritimis mercimoniis maxime idoneus, respondet, in quo tabula præscribit ad usuram tradi legatam pecuniam, & ipse indicat, in ea nauticam potius, quam aliam usuram intelligi -- *Et Pag.* 199. Eam Inscriptionem adeo pretiosum Græcæ Antiquitatis monumentum Montfauconius reputavit, ut in *Tomo* v. *Antiqu. Expl. pag.* 5. *Supplem.* illam comparaverit cum duabus aliis celeberrimis, quæ in *Marmoribus Oxoniensibus* occurrunt; Pacta scilicet inter Smyrnam, & Magnesiam inita; & Chronica, ubi præcipuæ partes Historiæ describuntur cum temporum notis: tribusque istis Inscriptionibus in exemplum allatis ostenderit, per id generis documenta doceri nos aliquando multa certius, & accuratius, quam per ipsos Historiarum Scriptores. Utinam licuisset Viro Cl. eamdem defæcatiorem exhibere, ac propterea versionem etiam magis sinceram adornare; saltemque datum illi fuisset ad primas ejusdem lineas animadvertere, non agi in ea de donatione facta *urbi Corcyræorum & Baccho in mercedem operariorum*, sed de donatione facta *urbi Corcyræorum in mercedem histrionum Bacchi*. Τεχνίτης histrionem,

nem, ſeu actorem ſcenicum ſignificat aliquando, ut apud Latinos Artifex. Dionyſiaci Artifices, Διονυσιακοὶ τεχνῖται, memorati reperiuntur a *Pol. lib.* III. *cap.* 30. apud quem ejuſdem capitis initio ita conjunguntur ἀγωνοθέται & Ἀθλοθέται, ut clare indicetur, non gymnicorum tantum, ſed muſicorum etiam ludorum arbitros tam primo, quam ſecundo nomine venire; idque extra dubietatem habendum eſse animadverto ex Inſcriptione noſtra Corcyræa.

BERNARD. MONTFAUCONIUS.

Pag. 184. Prolixiori huic, & præclariſſimæ Inſcriptioni coronidem primum impoſuit Montfauconius exhibito numiſmate, in cujus facie legitur nomen Ariſtomenis, in averſa parte Κορκυραίων cum navi; deinde alias viginti quatuor multo breviores pariter ex Apoſtoli Zeni dono ſocias fecit, quæ huc non faciunt. Unam tantum ex ipſis in medium afferam, expurgatam mendis illis, quibus apud Montfauconium ſcatet, ex Cyriaco Anconitano, & præterea ex Holſtenio in *Not. & Caſtigat. ad Steph.* verbo Σχερία. Ea utrobique ita ſe habet; niſi quod pedem unum, quem in primo verſu deeſſe nec Cyriacus, nec Holſtenius animadverterunt, ipſe ſupplevi, implevique lacunam, quæ in ſexto verſu apparebat, atque aliis locis, neceſſitate cogente, manum medicam leviter adhibui:

ΒΑΣΙΛΕΙΔΗΣ ΕΤΩΝ ΚΓ

Πυνθανέαι τίς καὶ ἐφύλευ, ξένε, τίς κ' ἐγενήθευ;
  Ὦ παροδῖτα μάθε, στὰς ὀλίγον πρὸ τάφων.
Γεννᾷ μὲν Γλαῦκός με πατήρ, τίκτει δέ με μήτηρ
  Χρυσογόνη, καὶ μεῦ δύσμορος οὐκ ὄνατο.
Τῆλοθι γὰρ πάτρης Βειθυνίδος ὤλεσα θυμὸν,
  Ναυτιλίῃ κενεῇ, νηὶ τ' ἐμῇ πίσυνος.

 Κεῖ-

Κεῖμαι δ᾽ ἐν Σχερίῃ παρὰ θεῖν᾽ ἁλὸς ἠνεμόεσσαν
Ἔσχατα, λυγρὸν ἐμοὶ δερκόμενος πέλαγος.

Quæ ipse, cum eorum versio apud prædictos Auctores desideretur, in hunc modum Latine transfero.

BASILIDES ANNOR. XXIII.

Quæris quis fuerim, quibus atque parentibus ortus?
Disce, Hospes, paullum stans propius tumulos.
Glaucus me genuit, peperitque Chrysogona mater,
Ex me autem lucri nil retulit misera.
Namque animum amisi patria a Bithynide longe,
Nave mea incassum fretus, & artis ope.
In Scheria tandem ventosi ad littora ponti
En jaceo, spectans triste mihi pelagus.

Montfauconius autem dum aliter vertit augurando, oportet in illa interpretatione eum non Davum fuisse, sed Oedipum; qualem profecto minime se exhibere voluit Epitomator Athenæi, qui cum in quoddam vetus Epigramma incidisset, & ipsum ad Nautam spectans, mendis omnino deforme, ab illo exscribendo abstinuit; οὐ μετέγραψα, inquit, ingenue confessus, se in illis versiculis non multum intelligere. Ita Casaub. *Anim. in Athen. lib.* VIII. *cap.* XIX. Acutam Montfauconii perspicientiam, atque solertiam in exponendis verbis, ubi nulla, aut prorsus evanida veræ lectionis vestigia, Lector multo magis admiretur, quam Interpretem latuisse, Inscriptionem illam alibi absque mendis editam fuisse. Ea Inscriptio in Corcyræ insula reperta haud parum conducit ad abstergendam labem illam, qua ab aliquibus notatum reperimus Cyriacum Anconitanum, perinde ac si suo marte Inscriptiones, quas affert, velut alter Annius Viterbiensis, confinxisset.

BERN.

BERN. MONTFAUCONIUS.

Pag. 186. Alterius Epigrammatis mentionem fieri putat Montfauconius in decima nona ex illis viginti quatuor Inscriptionibus; aitque, illud excidisse. In eo lapide, Hadriano Imperatori dedicato, hæc leguntur: ἡ πόλις τῶν Αβεατῶν καὶ τὸ τῶν Αχαιῶν δόγμα ἀνέθηκε ἐπίγραμμα. Verosimilius reputarem, epigramma ibi memoratum esse ipsam Inscriptionem, positam in honorem Hadriani a populo Abeatum; siquidem ἐπίγραμμα vox est, quæ idem sonat ac ἐπιγραφὴ, seu *inscriptio*, & promiscue utraque in veteribus lapidibus adhibetur. Quin apud Pausaniam frequentissime occurrit phrasis, ἀνέθηκεν ἐπίγραμμα, quæ nil aliud significat, nisi *titulum*, seu *inscriptionem posuit*. Strabo *lib.* IX. & Athen. *lib.* X. laudant Philochori Atheniensis librum περὶ τῶν κατὰ πόλεις ἐπιγραμμάτων, *de Inscriptionibus, quæ per urbes* Græciæ *visuntur*; nec non Ælianus *var. Histor. lib.* VIII. *c.* IV. reprehendit Poliarchi luxuriam, qui canibus etiam, & gallinis, quibus fuerat delectatus, sepulchrales columnas erigebat, atque in iis ἐπιγράμματα incidebat. Exemplum hujuscemodi epigrammatis, columellæ insculpti, exhibet Theophrastus *Charact. c.* XXII. Κλάδος Μελιταῖος, *Surculus Melitensis*; qua Inscriptione homo inepte ambitiosus mortuum catellum honoravit. Pariter a Montfauconio dissentio, dum, nominatam in ea Inscriptione, urbem Abeatum statuit in Achaja, non vero in Messeniæ littore; quemadmodum facit Ptolomæus, aliique Geographi. Pausanias quoque in *Messen.* qui præterea notat, eam sua ætate vocatam fuisse Ἴρην (ut vocata reperitur a Strabone *lib.* VIII.) unamque esse ex septem civitatibus Achilli oblatis ab Agamemnone. Verum quidem est, veteres Latinos Scriptores Achajæ nomine non solum Achajam proprie dictam, sed universam Græciam, seu majorem

 ejus

ejus partem, quæ Hellas dicebatur, complexos fuisse; at credi non debet, accuratum Criticum, Abeatum sedes figentem, Achajam generice dictam, non vero Achajam provinciam, respicere debuisse. Nemo sibi ægre persuadebit, offendiculo Viro doctissimo fuisse verba illa Inscriptionis, κατὰ τὸ τῶν Ἀχαιῶν δόγμα. Aliud autem est, Abeates lapidem illum sacrasse Hadriano *juxta Achæorum decretum*; aliud, eorum civitatem esse in Achaja sitam. De Concilio Achaico, & quomodo quamplures Græciæ civitates, quę in ejus censum venerant, in commune ibi consulerent, leges ferrent, lites dirimerent, bella decernerent, pervulgatior res est, quam ut ullis indigeat commentariis. Voluissem utique in hoc libello non alia, quam honoris, causa nominare V.Cl. Bernardum Montfauconium, cujus immensam doctrinam vel a teneris unguiculis immensa prosecutum me fuisse veneratione profiteor. Ille siquidem Florentiam adveniens anno 1700. & in Abbatia, ubi ego morabar, per duos menses versatus, totidemque anno 1701. incredibile est, quam vehementer animum meum ad navandam severioribus studiis operam incenderit, additis (ut dici solet) calcaribus currenti; cumque post decem annos eorumdem studiorum causa Lutetiam accessissem, incredibile pariter est, quam ampla mihi patuerit occasio in iisdem, ipsomet hortatore, & magistro, proficiendi; namque per duos, & amplius annos, quos in Gallia transegi, quotidiana, imo omnium horarum cum tanto Viro consuetudo mea voluptas, meæ deliciæ fuerunt. Si quæ igitur (& ea quidem minima) in Montfauconianis dictis adnotanda censui, sciat unusquisque, me haud propterea ignorare, quid sit, suo se pede, ac modulo metiri. Viro huic excellenti (ut hoc etiam addam) præsertim debetur, quidquid prophanæ antiquitatis, ac mythologicæ eruditionis in hoc libello Lector deprehendet. Is enim, si

quis

quis alius, a primis illis annis mihi inculcabat, ea ſtudia ad ſacrarum rerum cognitionem parandam, Græcoſque Patres intelligendos cum neceſſaria eſſe, tum opportuna. A qua ipſa ſententia Virum doctiſſimum multa cum voluptate reperio veluti auſpicatum fuiſſe magnum Opus, in quindecim Volumina diſtributum, ab antiquariæ rei ſtudioſis auto contra æſtimandum; qua ratione pariter æſtimanda veniet *Bibliotheca Bibliothecarum*, quam his ipſis diebus, quibus hæc ſcribo, eumdem evulgaſſe, ejus me literæ docuerunt.

ANDREAS MARMORA.

Pag. 189. A veteribus Inſcriptionibus ad veteres Nummos tranſitum facimus, eos nimirum, quos in *Hiſt. Corcyr.* protulit Andr. Marmora, cujus propterea diligentiæ aliquid ſe debere dum eruditi Antiquarii profitentur, nihil certe debent traditis a Marmora explicationibus, quas ſi dixero, hominem eruditionis, ac Græcæ linguæ prorſus imperitum demonſtrare, verum dixero, ut ea, quæ ſequuntur, apertiſſime evincent. Nomina propria ΝΙΚΑΝΩΡ, ΦΙΛΩΝ, & ΦΙΛΩΝΙΔΑΣ cum frequenter in Corcyræis Numiſmatibus deprenderet Marmora, conjuncta voci ΚΟΡΚΥΡΑΙΩΝ, ea ita ubique interpretatus eſt: *Corcyra degli amici, Corcira vedeſti, Corcirei vittorioſi*; quæ profecto pura puta interpretationum ſunt monſtra, a nemine ſomnianda, niſi qui prima literarum elementa minime didicerit. Somniat præterea Corcyræorum Reges Cherſicratem primum, dein Alcmeum, & eorum icones in Nummis ſignatas: Nummum a Buthrotiis cum Pyrrhi effigie in illius Regis non honorem, ſed contumeliam cuſum fuiſſe: in honorem vero Alexandri, filii Pyrrhi, & Lanaſſæ, Nummum alium, in quo juvenile caput, leonina pelle contectum, ſine nomine apparet: in Apolloniatum,

in

in Dyrrachinorum, in Leucadiorum Nummis Corcyræos honoratos fuisse; quamvis horum nulla in illis legatur memoria, & nullum spectetur insigne.

JACOBUS SPONIUS, ET ANSELM. BANDURIUS.

Pag. 190. Non aliud Andreæ Marmoræ vitio dedisse videtur Jac. Sponius in suo *Itiner. Tom. III.* nisi in allatis ab eodem Nummis vocem ΚΟΡΚΥΡΑΙΩΝ aliquando desiderari; at nimis profecto indulgenter erga Marmoram. Parique erga eumdem indulgentia se gessit Vir Cl. Anselmus Bandurius, in *Biblioth. Num.* de Andr. Marmoræ Historia scribens: *His libris addita sunt in quinque tabellis æneis Numismata ad sexaginta in Corcyra cusa, qua re cum de patria sua bene, tum de Literatis non male meruit Marmora, tametsi in eorum descriptione a vero sæpiuscule aberraverit.* Quin sæpissime, atque præpostere omnino, ut cuivis patebit, seu Marmoræ librum dumtaxat inspicienti, seu exhibita superius specimina consideranti. Præterea quid magis ridiculum, quam ex parte aversa unius Numismatis Philippi Imperatoris, in qua Templum apparet, argumentari, Corcyræos eum Imperatorem pro Christiano habuisse? & ex alio Numismate Constantini M. Imperatoris, in quo mulier cum palma repræsentatur, inferre, jam ab eo tempore Corcyram Virginem, & Martyrem in honore habitam fuisse? perinde ac si nullum umquam apud Ethnicos locum habuissent seu Templa, seu Palmæ.

ANTONIUS GALLAND.

Pag. 191. Nimius essem, si singulos Nummos, a Marmora allatos, discutiendos susciperem, & quæ ille in eorum explana-

planatione peccavit, adnotarem. Imperiales, seu Augustorum incipiunt a Nummo, in quo M. Antonii, & Octaviæ icones simul conjunguntur, & in aversa parte Corcyræorum nomen exprimitur hoc pacto M. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΟΚΤΑΒΥΑ ΚΟΡΚΥΡΑΙΩΝ. Refert Marmora hoc Numisma ad nuptias Antonii cum Octavia, quas Corcyræ contigisse scribit ex Xiphilino in *Dionis Epitome*; at ex Xiphilini textu id minime arguitur, & præterea adest textus satis apertus Plutarchi in *Vit. M. Anton.* de iisdem nuptiis Romæ firmatis, pariter in Appiano *de bel. Civil. lib. v.* Hujus Numismatis, in Musæo etiam Fucoltiano exstantis, habemus diligentem explanationem in Tom. 111. libri *Histoire de l'Acad. Royale des Inscr. & bel. let.* pag. 210. & seqq. ibique Antonius Galland recte animadvertit, Corcyræos, non mandante M. Antonio, sed sponte sua eumdem cum Octavia cuso Numismate honorasse; cum probabile sit Antonium, trajicientem in Græciam, aliquo tempore cum Octavia Corcyræ substitisse. At non recte hæsitat quodammodo Clariss. Auctor in asserendo M. Antonii, & Octaviæ ad Corcyram accessu, ad Romanorum morem unice confugiens, qui, ex Italia in Græciam trajicientes, ad eam insulam appellere solebant; nam præsto esse poterant eidem manifesta Dionis, præstantissimi Romanæ Historiæ Scriptoris, testimonia, quibus ipse firmius, quam Romanorum consuetudini, inniteretur. Etenim ad calcem lib. 11. hæc habet: Αμέλει καὶ τὴν Οκταυίαν αὐτὴν εὐθὺς ἐκ τῆς Κερκύρας ὁ Αντώνιος ἐς τὴν Ιταλίαν, ἵνα δὴ μὴ συγκινδυνεύσῃ οἱ τοῖς Πάρθοις πολεμοῦντι, ἀπέπεμψεν, *Octaviam quidem Antonius statim a Corcyra in Italiam remisit, ne sui in Parthico bello periculi consors ei foret.* Et lib. 1. Antonium ad Italiam cursum intendentem, Corcyram primum advenisse scribit. Non erat igitur, cur Plutarchi silentium Virum Cl. dubium redderet de re ex Dione omnino comper-

ta.

ta. Dubium etiam ſe exhibet in aſſignanda cauſa, cur M. Antonii icon lauro coronata in eo Numiſmate repræſentetur, & conjecturam ſuam profert de victoria, ab eodem ſimul cum Auguſto adverſus Brutum, & Caſſium relata. At triumphus Alexandriæ a M. Antonio ſumma pompa actus, exiguo tempore antequam Corcyram adiret, & ipſe diligentis Critici obtutum effugere minime debuiſſet. Verum quidem eſt, M. Antonium infenſo animo tunc temporis erga Octaviam fuiſſe, quin ipſam repudiaſſe; at non propterea a veriſimilitudinis ſpecie abhorret, Corcyræos, Octaviæ nomini addictiſſimos, honores, quibus antea illam afficiebant, integros eidem etiam poſt libellum repudii ſervaſſe. Fuit fortaſſe Corcyræis idem ſenſus, ac Romanis, qui teſte Plut. in *Vit. M. Ant.* indigniſſime ferebant, Cleopatram Octaviæ a M. Antonio præferri, ϰ̀ μᾶλλον οἱ Κλεοπάτραν ἑωρακότες ὔτε κάλλει τῆς Οκταβίας, ὔτε ὥρᾳ διαφέρυσαν, *& maxime hi, qui Cleopatram viderant, neque forma, neque ætatis flore Octaviæ præcellentem*. M. Antonium igitur, & Octaviam ſemel iterumque Corcyram adveniſſe, nulla adeſt dubitandi ratio; at magnopere dubitandum de illo in ea Inſula Octaviæ domicilio, quod eidem M. Antonium, dum Parthicum bellum gereret, literis ad eam datis, imperaſſe ſcribit Marmora; quandoquidem, ut prodit Plutarch. non Corcyræ, ſed Athenis ab Antonio Octavia literas recepit, quibus ei injungebat, αὐτόθι προσμένειν, *ibi ſubſiſtere*, Athenis ſcilicet.

ANDREAS MARMORA.

Pag. 193. Poſt M. Antonii, & Octaviæ Numiſma ſequitur apud Marmoram Numiſma Germanici Cæſaris cum navi in parte averſa, & inſcriptione ΚΟΡΚΥΡΑΙΩΝ. Germanicum, ait ipſe, Claſſem in Corcyra refeciſſe, ibique aliquot

diebus

diebus moratum a Corcyræis officiis omnibus excultum, & de rebus suæ gentis, Insulæ Annalibus exhibitis, certiorem effectum fuisse; indeque illos eumdem sibi conciliasse, recuperandæ libertatis patronum apud Tiberium. Maximis item honoribus, mox subdit idem Historicus, affectam fuisse ibidem, ejus conjugem, Agrippinam, quos fusius describit. At hæc nullo prorsus auctore, ac proinde modo Oratorem, modo Poetam (utrumque infieete) potius quam sincerum Historicum agens. Agrippinam non intermissa navigatione Corcyram insulam advectam fuisse, scribit Tacit. *Ann. lib. III.* initio, ibique violentam luctu, & nesciam tolerandi aliquot dies componendo animo insumpsisse. Deinde ita prosequitur: *Interim adventu ejus audito, intimus quisque amicorum, & plerique militares, ut quique sub Germanico stipendia fecerant, multique etiam ignoti vicinis e municipiis, pars officium in principem rati, plures illos secuti, ruere ad oppidum Brundisium; quod naviganti celerrimum fidissimumque adpulsu erat.* Postea subjicit, Agrippina e navi cum ferali urna, quam tenebat, egressa, mox virorum, feminarumque planctus exauditos fuisse, & deinde Germanici cineres Tribunorum, Centurionumque humeris portatos, præcedentibus incomptis signis, versis fascibus; atque ita per diversa oppida funerum solemnia processisse, victimas atque aras Dis manibus, pro locorum opibus, fuisse statutas, singulis per lacrymas, & conclamationes dolorem suum testantibus. Quæ in oppido Brundusino, & in Italica Continenti contigisse tam disertis verbis Tacitus affirmavit, bene, & naviter oportet esse mendacem, qui Corcyræ, ac Corcyræis tribui posse existimaverit. De Germanici Statua Corcyræ reperta, præter Marmoram, mentionem fieri reperio ab Jac. Sponio *Itin. T.* 1. qui eam Venetias translatam scribit, refertque T. 3. Inscriptionem, quæ in ejus base legebatur, a Montfauconio quoque in

Diario relatam: Consulatus Germanici, in ea memoratus, valde verosimilem reddit ipsius opinionem, quod scilicet eidem erecta fuerit ea Statua a Corcyraeis, dum in Orientem a Tiberio, post traditum ei Consulatum, ablegatus Corcyram attigit, ac paulum ibi substitit, ut facile credi potest. Reliquos Imperiales Nummos, qui a Marmora producuntur, silentio praetereo, cum nihil habeant singulare, desintque ad illos Marmorae commentationes. Solum adnoto, Scriptorem illum sat confidenter more suo affirmare, priscis illis Caesaribus magno usui fuisse in bellicis eorum expeditionibus, praesertim contra Parthos, naves Corcyraeorum, eosque ab illis modo laudes, modo praemia reportasse. Desinunt iidem Nummi in Philippo, & in Constantino M. & quam solide, quam erudite de postremis hisce duobus differat Marmora, visum est supra -- *Et Pag.* 195. Quotusquisque est, qui facile modo judicare non possit, an *saepiuscule* tantum Marmora a vero aberraverit in eorum Numismatum explanatione? an in Nummis ab eo allatis id solum negotii facessere valeat (ut Jacobus Sponius indicavit) quod ΚΟΡΚΥΡΑΙΩΝ vox aliquando in iis desideretur? an Historia ejusdem (ut testatum vidimus a Gronovio) elaborato opere fuerit conscripta? Si locos omnes, in quibus Marmora ab historicae veritatis norma deflexit, Libellus hic adnotasset, grandis profecto voluminis formam accepisset. Unum tamen ex illis omisisse fere poenitet, eum scilicet, in quo multa habet de Aristotelis, postquam impietatis crimine ab Atheniensibus notatus fuisset, ad Corcyram insulam fuga, fixoque in ea domicilio, cujus tanta ipsum ceperit oblectatio, ut, eo hortante, Alexander Macedo, jam a patre suo Philippo ob repudiatam Olympiadem abalienatus, spectandae Insulae causa eo diverterit, magnifice a Corcyraeis exceptus publico sumptu. Aristotelem, & Alexandrum Corcyram umquam invi-

nvisisse (confidenter asfero) nec unius Scriptoris testimonio Marmora confirmabit, & præterea notissima sunt Laertii, Æliani, aliorumque satis obvia testimonia, quibus docemur, Aristotelem accusationem illam subjisse post excessum Alexandri, tuncque Chalcidem, primariam Euboeæ urbem, aufugisse, atque ibi seu potato aconito, seu ex morbo fatis cessisse. Historiam Marmoræ, testatur Gallandius loco citato, in Gallia raram fuisse, æque ac ipsa Numismata. Eam se minime vidisse, asserit Ezech. Spanhemius ad *Hymn. in Del.* ubi subdit se augurari, Marmoram in eadem suæ sententiæ fautorem fuisse adversus lectionem Κέρκυρα & Κερκυραῖος pro lectione Κόρκυρα & Κορκυραῖος, quam constanter præferunt numismata. De hac re unico verbo mentem suam aperit Marmora, sat sane pag. 2. affirmans, Insulæ nomen apud Veteres promiscue tam per ε quam per ο designari; at plura nos suo loco -- *Et Pag.* 198. Redeo ad Nummos a Marmora allatos, inter quos, ipse valde mirari se ait, nullum reperiri, Corcyræ cusum, in honorem Alexandri Severi, quamvis hic, adversus Parthos proficiscens, ad eam Insulam appulerit, ibique substiterit, & se humanum Corcyræis exhibuerit, quos proinde socios habuit in illa expeditione. De hoc Severi Imperatoris in Corcyram adventu, & auxiliis e Corcyra deductis silent veteres Scriptores; at de Nummis in ejus honorem ibi percussis minime silet Jac. Sponius *Itin. T.* 1. quin scribit, se, dum Corcyræ moraretur, intellexisse, recens fuisse detectam in quodam foramine, cui lapis sectilis insidebat, maximam Imperialium Numismatum copiam, ac præsertim ex familia Severi, in quorum aversa cum Corcyræorum nomine navis spectabatur. Magis adhuc mirum mihi videtur, Marmoram minime compertam habuisse prælongam illam, superiori capite allatam, Inscriptionem.

ANDREAS MARMORA.

Pag. 201. Constat itaque, Lycophronem apud Corcyræos hospitatum fuisse; at imperio apud ipsos potitum, Marmoræ figmentum est, quemadmodum & illud, a Marmora pariter affirmatum, Corcyræos, venientes in Samiorum subsidium adversus Corinthios, eam de hisce retulisse victoriam, ut Periander, in rabiem actus, vita propterea decesserit. Qui adeo male historicum agit Andreas Marmora, haud diffiteor bonum se civem exhibere, dum in omni sui Operis parte magnopere studet, patriæ gloriam, ac decus tueri. Itaque cum apud eumdem Herodotum lib. VII. insimulentur Corcyræi, quod Xerxe cum immensis copiis Græciam invadente, ipsi, contra communem hostem missis sexaginta triremibus, nil aliud egerint, quam belli eventum speculari, ut victori se conjungerent, Marmora factum excusat. At Corcyræorum astum aperte demonstrat Herodoti narratio -- *Et Pag.* 204. In fuga, quam ad Molossorum Regem Admetum capere e Corcyra adactus fuit Themistocles, consentiunt Thucydides, Plutarchus, & Cornelius etiam Nepos in *Themistoclis vita*; at illius, quod eam civibus suis parum decoram agnosceret, ne verbo quidem meminit Andreas Marmora: imo ut iisdem magis magisque gratificaretur, grati animi argumenta, quibus Themistocles a Corcyræis exceptus fuit, atque honestatus, adeo magnifice extollit, ut non solum tranquillas in ea Insula sedes fixisse, sed regnum etiam Themistocles videatur, & quidem (ut Marmora nullo teste affirmat) Atheniensibus nec leviter refragantibus. Longe verius quis affirmet, Marmoræ narrationes veritati passim refragari.

AN-

ANDREAS MARMORA.

Pag. 215. Atque hic finis esto hujusce Libelli, qui ne magnus evaderet, & argumenti (Corcyræ Primordia dumtaxat complectentis) & inita a me in ejus tractatione obstitit ratio, qua videlicet magnopere cavi, ne facile parabiles ex alienis scriniis divitias Lectori etiam nolenti (quod quandoque contingit) obtruderem, sed pressius singula persequens, fontes ipsos ubique investigarem, ea mihi lege præscripta, ut nihil (quoad fieri posset) nisi exhibitis tabulis, antiquissimis scilicet monumentis, assererem; nihilque in aliorum dictis reprehenderem, nisi facta ad eadem monumenta provocatione. Demum religioni duco Libellum claudere, quin Lectorem prius moneam, Corcyræ certis auctoribus me comperisse, Italicum quemdam Scriptorem, cum ad eam Insulam divertisset, Andreæ Marmoræ in Historia Corcyrensi consignanda calamum commodasse, cujus culpa factum sit, ut veteres memoriæ, quas ille ad historicæ veritatis normam fortasse congesserat, fabulosi commentarii formam induerint. Alia præterea adest Marmoram excusandi ratio, si videlicet Lectorem itidem moneam, tradi ab Jac. Sponio *Itin.* *T.* III. Marmoræ in animo fuisse novam suæ Historiæ Editionem evulgare, in qua multa suppleret, multa emendaret.

F I N I S.

NOI RIFORMATORI
DELLO STUDIO DI PADOVA.

AVendo veduto per la Fede di Revisione, ed Approvazione del P. F. Tommaso-Maria de Angelis Inquisitore di Brescia, nel Libro intitolato: *Primordia Corcyræ &c.* non v' esser cosa alcuna contro la Santa Fede Cattolica, e parimente per Attestato del Segretario Nostro, niente contro Principi, e buoni costumi, concedemo Licenza a Gian-Maria Rizzardi Stampatore in Brescia, che possi esser stampato; osservando gli ordini in materia di Stampe, e presentando le solite Copie alle Pubbliche Librarie di Venezia, e di Padova.

Dat. 13. Luglio 1738.

[*Gio: Francesco Morosini Kav. Rif.*
[*Pietro Grimani Proc. Rif.*
[

Agostino Gadaldini Segret.

BRIXIAE
Excudebat JOANNES-MARIA RIZZARDI
CIↃ IↃ CC XXXVIII.
Superiorum Auctoritate.